2103 | 1892 ՄԱՅԻՍ 26 ՇԱԲԱԹ | 1309 ՉԻԼԳԱՏԻ 2 | ՍԿԻՍԶԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

20 ԲԱՐԱ

ՀԵՐԻՏԵՒ ՇԱՐԳԻՅԵ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԵ ՄԻԼԻՅԵ ԹԻՒՀԱՇԱՐԻՅԵ ՍԱՐՐԱՖԻՅԵ ՎԷ ԻԼՄԻՅԵ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 պլէ	6 պլէ	3 պլէ
ՍԻԱՄՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇԻՐԱ	200 »	100 »	

Մէկ թիւրն 20 պարուսակ

{صاحب امتياز: جيوه‌لكيان}

ԵԼԵՎԱՄԻ ԴԱՌԷՊԱՆ

جريدهٔ شرقيه

ԻՍԼԱՄԻ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

[illegible] 10 բ. կամ. » 3

[illegible] օրուանցագ վճարմ օրուանցայան էջ[illegible] օրուանցայի համար։

Խմբագրատեղի, Սիրամարգաց Գաղը Ալի Հաճաքանի Նուշէ 20 ձիգիլեկեան մաթբասատան մէջ։ Գրութիւնք Ռէվատա հասցէներու կարգադրութեան համար վճարուած
ԳԻՐԱՆ ՀԻՎԱԼԻԵԹԵԱՆ միրատաթի օրուան։

ԿԻՒՆԼԻՒԲ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պիր Ալէման կազէթասքնէն մէվ սուգէն պէյանէնա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիլհելմ իլէ բրէնս Պիզմարգ ա-բրանտա պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէթիրմէք իչուն պիր վագթտան պէրու սարֆ օլունան սէսսի սէմէրէսիզ գալմամշ կիպի կէօրունիր։ Բիվալէթէ կէօրէ, բրէնսը միւշարէյէ՝ իւք ֆէրսաթ տիւշտիւկինտէ, Պերլինէ կիտիպ իմբէրաթօրա սրշը ուպուտիւթ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր կազէթանէն գավինէճ, բրէնս Պիզմարգ՝ իմբէրաթօր իլէ էնտի միւլագաթնտա, պազը Ալէման վէ էճնէպի կազէթաթարընտա Ալէմանիա հիւբիւմէթի ալէյհինտէ վուգու պուլան նէշրիաթին քէնտի ինճասրայա վագը օրմուշ օլարընտա տաիր զուհուր իթմիշ օլան չալամաթին էսասսրզ իտուկինէ իմբէրաթօրը իգնալա չալշմասը տախի միհթէմիլ տիր։

—

Բէթերպուրկան չէքիլէն պիր թելեկրաֆա նազարէն, գրթլզ եիզիւնէն զուհուրա կէլէն պուլշրզ խասթալրգլար՝ կիմիտքճէ տրթագտա իմշ։ Մէզքիւր խասթալրգլարան վուգուա կէլէն վէֆիլաթ՝ կէլէն սէնէ պու թարիխտէ վագը օլան վէֆիլաթին 10 միսլի զիյատէ օլտուղընտան, հիւքիմէթին մուավէնէթի՝ մագսատ քիֆայէթ իթմէմէյքտէ իմշ։ Թրֆօ վէ ագօրբիթ խասթալրգլարը՝ բէք զի յատէ չիտէթլէր իճրատ հիւքմ իթմէքտէ իմշլէր։

—

Տանիմարգա խարիճիւ նազրը ախիրէն վէֆաթ իտուպ, ճէնազէ տալը կէլէն չարշէնպիճ կիւնիւ իճրա օլունարագ, գրալ իլէ վէլիհատը, Բուսիա իմբէրաթօրը, Եուանան գրբալը, բրէնս տը Կալ վէ մախտուսը հազրը պուլունմշլար տրը։

—

Աւսթրիանէն Գօհէմա էյալէթին տէ Բրծիկլրատ նամ մահալտէքի կիւմիշ մատէնի գուլուրընտա վուգուա կէլէն գազա հագգընտա Ակրատան աթիտէքի թաֆիլաթ վէրիլիյօր։

«Սէնթ Ալպէր մատէնէրինտէ վուգուա կէլէն գազանքն մուճիպ օլարը զարար՝ 2½ միլեոն ֆրգ։ բատտէինտէ տիր։ Ամէլէ սնատրը պէս յիւք պիր զիյանա ուզրատր։ Սիր նէշլարն չրգարբլմասը իչուն թամմինէն 15 կիւն լազրմ կէտիկի կիպի, մատէնէրին թմամիրաթը միւգթազիէսի տախի 15 ալ զարֆընտա իճրա օլանագիլճէք տիր։ Էնգազ ալթրնան չրգարբլան մէվէտան եուլնը 13 քէյի պերհայաթ գալմշ տրը։ 27 մատէնէի՝ խրամէթը թախլիսիէտ պուլունարգլարը սրատա թէլէֆ օլմշլար տրը։ Պուն կիւն չրգարբլան նէշլար՝ տրթրգ թանքնմազ պիր հալտ տիր։ Պունլար՝ ատղրուճա գազրմիսթանանագլ օլունմշլար տրը։»

—

Պէլկրատան իշար օլունարդրնա կէօրէ, մէթրօբօլիտ Միխաէլ Տէրսատաէթ Բուսիա Բաթրիգի Տիոնէսիօս էֆ։ հազրէթլէրինէ պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, Բուսիի ատմարքն՝ ալաֆր։ ատմարա տահա մուվֆիգ պիր հալտ վագը իչուն, ֆիւնունը հազրբէ էսասը իւգերինէ միւէսսէս վէ Օրթատօգս քիլիսէսինին գավանինինէ մուվաֆիգ եէնի պիր ատմար գալտէ ալտագ իւգրէ պիր գօնկրէ ճէմ ու թէյքիլ իտիմսինի թէքլիֆ վէ թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Օտարգամ հազրէթլէրի՝ տիւն սապահ Մապէյնէ պիլազիտէ, հուզուրը հազրէթը Բատիշահիէ գալտալ պուլուրլմշ, վէ պազը իրատաթը Սէնիյէյի ախզ ու թէյագգը իթտիրէէն ատնրա Պազը Ալիւէ թէյրիֆ պուլուրմշ տրը։

Օտրը միւշարէյէյ հազրէթլէրի՝ տիւն սապահ 5 բատտէյէրինտէ, բէֆգաթքնա սատարէթ միւսթէշարը Թէվֆիգ, վէ Պապը Ալի էվրագ միւտիրի Պագը պէյլեր հազրաթը վէ սարի գէվահ պուլունարգլարը հալտ Սօուգ Զէյվէ ճիհէթինտէ քարին մահգէնը էվրագ տաիրէսինի գիթթէյրիֆ, նազարը թէֆթիշ վէ մուայէնէատն կէյիրմիշ տիր։

—Տախիլիէ նազրը Ռիֆաթ բաշա հազրէթլէրի տիւն Մապէյնէ պիլազիմէ պազը իրատաթը Սէնիյէի ախզ ու թէյագգը էյլէմիշ տիր։

—Տիւն տախի Տար իւշ Շեֆգա մէքթէպի շակիրտանընա Քեռզտխանէտ պիր զիյաֆէթը Սէնիյէ քէշիտ պուլրլմշը տրը։

—Բուսուսաթ Լիմանէթի մուհաֆզա միւտիրի Պուրհանէտտին պէյ հազրէթլէրէրին մաաշը՝ պու քէրրէ 800 ղրշ. զամմլյա 4000 ղրշ. ա խալաղ պուլրլմշ տրը։

—Իթալիա սէֆիրը սապրգը Մ. Բէսման՝ տիւն Պազը Ալիէ կիտէրէք Զաթը հազրէթը Սատրազամ, վէ Խարիճիէ նազրը վէ միւսթէշարը բաշալար հազարաթբլյա միւլագաթ խաւպ, բէսմը վէտալը իկա էյլէմիշ տիր։

Մ. Բէսման՝ եարրն իթալիա գումբանեասրնն Սուլթան նամ վաբորբյա Բիրէյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք, վէ չէհրը մէզքիւրէ միւվասէլէթինտէ երնէ մէզքիւր գումբանեասրն Աբդիր վաբորընա ագթարմա խուպ տօղրուճա նարօլիէ վէ օրատան Բօմայա ազիմէթ իտէճէք տիր։

Միւշարէյէյ Մ. Բէսմանն չէրէֆինէ օլարագ կէյէն ճումա կիւնիւ հօլանտա սէֆիրի թարաֆընտան պիր վէտա զիրաֆէթի քէչիտ գրլրնպ, պունտա Իսկիթերա սէֆիրիլէ Իթալիա սէֆարէթխանէսինին պազը մէմուրիւնի հազրը պուլունմշլար տրը։

—Բուսիա Մէճլիսը վիւքէլտար ազասրնտան Մ. Խմիլեանօֆ՝ տիւն Տէրսատաէթ կէլմիշ տիր։

—Սենանրն պէյանէնա կէօրէ, եէ մէնտ պու քէրրէ տախի հօլան գապիլէրի քեռմիլէն տրը զը իթաաթ վէ ինգրյատ իտէրէք, իչպու իթաաթլարընա Թէէմինաթ օլագ իւզրէ քէնտի իսթէքլերիլէ 22 նէֆէր բէհին վերմիշլէր տիր։

—Եազազղրմշ վէճճէլ, Ազարեան Անտան էֆ։ տիւն Եվրօպա միւթէվէճճիհէն Տէրսատաէթտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Պանգը Օսմանի թերճէմանը Բանճիրի պէյ հազրէթլէրի՝ տիւն Լօնտրայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Մայիս այը Պէյրութ վիլայէթինտէ օրագ վագթը օլմասընա մէպնի մահը մէզքիւրատ Թալիմ տավէթ օլանան ատաքիրը բէտիֆէ Թալիմէրինին հոկումատրէ Թէէխիրի խուսուսընա Յիրատէի Սէնիյէ սուսուր իթմիշ տիր։

—Ինթիխապ մէժլուրինը միւլքիյէ գօմիսիօնընն վէգայիֆինի միւպէյինն թատաիէն գալէմէ ալանան նիզամնամէ լայիհասը՝ Շուրան Տէվլէթճէ պիթթէգադիգ, պազը թասճէհաթ իճրա օլանագտան օսնրա մագամը Սատարէթէ թագտիմ գէլունմշլար։

—Տէրսէաթը ինչ պուլանն ինեպոլը լիման վէ բրէնթրմէնն Թէսրիի ինշաաթը զամանտա պիր գաչ տուպա Թէատրիք վէ մահալինէ իրսալ՝ Գահրիյէ նէզարէթինճէ պանքէր Եսաան էֆ։ յէ իհալէ գելունմշ օլմաղա, մուամիլէյէ Թաքֆիրտան Լօնտրատա միւպալէա օլանան Դավէ Նամնտաքի բրմօրքէօր վաբորը՝ եվվէլքի կիւն Տէրսատաէթէ վիւրուա իթտիկի կիպի, Իզմիտ Թէրսանէսինէ տախի իքի տուպանդն ինշաաթը խիճամ պուլմաղա, մէզքիւր բրմօրքէօր՝ պիլմուլինէ մուամէլէի գազուլիյէսի իճրա օլանագտան օսնրա մէզքիւր տուպաղարլա պէրապէր Ինէգօլուպճկէօնտերինը լէճէք տիր։

—Տէրսատաէթ բրմիրմ գումբանեասրնն ամէլիյաթը ինշաիէսինտ գուլլանըմագ իւզրէ տիւն ի քի հաշ վաբորը տահա Մարսիլիատան չէհրիմիզէ վիւրուա իթմիշ տիր։

—Տիւն տախի Օռէսատան չէհրիմիզէ 50 նուֆուս եահուտի մուհաճիրի վիւրուա իթմիշ տիր։

Շեհրիմիզէ վիւրուա իթմէքտէ օ-լան եահուտի մուհաճիրլերինին թէհվինը իհթիյաճլարը իչիւն թէչէքքիւլ իտէն եահուտի իտէ գօմիսիօնը թարաֆընտան չիմտիրէ գատար 57197 ղրշ. թօպանմշը, վէ չէհրիմիզտէ պուլրնան եահուտիլէր՝ տարը սուրէթլերէ տախի իտէն իթմէքտէ օլարգլարը կիպի, Խասքեօյ ֆուրուն-լարընա զագթ վէ միւսաատրէ օլրնան էքսիք էքմէքլերէն մէրգուման մուհաճիրլերէ թեվզի օլրնմտար տախի՝ Ալթընճը տաիրէ թարաֆընտան լազմ կէլէնլերէ էմր վերիլմիշ տիր։

—Գոնթրաթօսը խիթամ պուլմաշնան տօլայը սահկպի թարաֆընտան Խախլիէսի լիսսումը տերմէյան խակլէրէք Թէլեկրաֆ նէզարէթինէ տերտեսթը նագլ պուլունան Պէյօղլու Թէլեկրաֆխանէսինին Գալաթա սէրայը գարշըսընտա վագը Սրճէք պիրախանէսի իւսթ գաթքընտաքի իքի սալոն իլե, իթթիխանտէ պուլունան խանէյէ նագլի զամանտա մահալը մէզքիւրքն պիքէշի քիրալանմասը իչիւն կէյէն կիւն նէգարէթը միւշարէյէյճատան պիր հէյէթը մախասուսէ կէօնտերիլերէք, քէշի վէ մուայէնէի լազմէսի իճրա իթտիրիմշ վէ իյճապը իճրա գելունմագ իւզրէ պուլունմշլար տրը։

—Պասրա վիլայէթինտէ Միւնթէֆիգ ճիվարընտա մէսքիսն աշիրէթլէրը միրանընա գուհուր իտէն խասթալրգլրն խրյարճրգլը վէպա օլարգը թէհգիգուգ էյլէմիշ իսէ տէ, պունլրն զալէթ խաֆիֆ պիր սուրէթտէ հիւքմիի իճրա էյլէմէքտէ վէ պինանէն այէյհ ճիւրի վէֆիլաթա սէպէպիէթ վէրմէքտէ պուլունարգը, վէ լազմ կէյէն թէտապիրը սրճնի յէ թեմամլրա իճրա օլունարագ, մէզքիւր աշիրէթլէրէ պուլունարգը մահալլերին գօրսան ալթնա ալրը տրը՝ մահալինան չէքիլէն թէլեկրաֆիարտան անկաշրլմշլար տրը։

—Կէյէն բազար սապահը պիր գաչ ֆամիլիա խալգը Քեռզտխանէտ քեռին ճէնտերէ պօղազնա կիտէրէք թէֆեթրիեճ էյլէմէքտէ օլարգլարը սրճատա, պիր գուտուզ քէօրէք զուհուր իթմէքլէ, հէր քէսի տիւշարը խէվֆ իթմէք, վէ պու սրճատա գուտուզ քէկլ՝ տիկէր պիր քէօրէք իլե պիր քէչիրի ըսրրարգտան սօնրա, 12 եաշընտա պիր Ալէման չօճուղընը տախի ըսրրարագ, պիշարէ չօճուգ ըզարրընարանան պալրլմշ վէ քէկլ նիհայէթ իթթիյար պիր արապարյը տա էլէբինան ըսրրմագլա, պիր ժանտարմա իլե, Դէրգգ Նամնտա պիր էրմէնի տէլիգանլրը Թարաֆընտան Թէլեֆ խտիմշ տիր։

—Իսկիւտարտա պիր գօնագ խրամէթ քեռը Մէհմէտ իլե, Օրթաքէօյտէ իբի չօճուգ՝ գուտուզ քէկլ Թարաֆընտան ըսրրմշլար օլտրգլարընտան, պերտի Թէտավի գուտուզ խասթախանէսինէ կէօնտերիլմիշլեր տիր։

—Կէյէնատ Խրտիվը էսպագ Խամամիլ բաշա հազրէթլերինին էսիրկէնատ վագը սահիլանէսի պաղչէսի տախիլնատքի ժաթպախ տաիրէսինատէն զուհուր իտէն հարիգատէն տօլայը Թահրը Թէվգիֆ վէ իսթինաֆ գուտուզ Ալանան տաիրէի միւշարէյէ Զաքար վէ կագրը Սեդրաբ վէ ալվաղ Արճին վէ Մանուկ վէ Նշան հագլարընտա Պէյօղլու խաթինագ տաիրէսինէ իճրա գելունան Թահգիգատ նէթիճէսինտ, պունլարտան Զաքարն՝ սեպեպինի պէյան իթմէյերէք մէզքիւր ժաթպախը քեռմի լէն կագ եաղը իլե միւէմմա խուպ շամալը պիր քիպրիթլէ Թուճուշ ըսրրարընը վէ պունլն իչիւն Ալթին վէ Մանուկն քէնտիսինէ 4 լիրա վատ իթթիքլերի եօլնտա վագը օլան իգդարընն միւթեատտիտ չա հիալեր Թարաֆընտան խապէր վերիլմէսի, վէ Նշանն տախի հարիգ էնտասընտա գաչրպ օ կէճէ յի էմիրկէնտէքի ուժումի պաղչէտ կէչիրմէսի, վէ հարիգին մուգատաէմ Սեդրաբն Նշանտ չիչէ իլե կագ վերէրէք Զաքար վէ Մանուկ վէ Ալթինէ կէօնտերմէսի տէլիգէթիլէ մէրգումանն միւշթերէքն մէզքիւր հարիգի գատանն իլա էյլէմիշ օլաբիլրը Թէհգագուգ իթմիշ, վէ հարբէքէթլերի էֆալը ճինայիէտէպ պուլրնմշ օլարընտան, հէյէթը իթհամիէյ թէվամ գելրնմագ իւզրէ պու պապտէքի էվրագրն Տէրսատաէթ իսթինաֆ միւատաիի ուժումիկնէ տերսէաթը իրսալ պուլունարը Սադրատա օգունմշ տրը։

—Տիլարպէքիր իճրա մեմուրը Ար. Թրն էֆ։ նին՝ մահալինէ թահրը մուհաքէմէյէ ալունարը կէյէն կիւն եազրմշ իսէ տէ, մուախիրէն տրնան մաիւմաթա կէօրէ, մուամաթէյէ չիմտի տէյիլ՝ պունատան 1½ սէնէ էվվէլ թահրը մունատ 1½ սէնէ էվվէլ թահրը մուհաքէմէյէ ալունմշ իսէտ, իճրա գելրնան մուհաքէմէսինին նէթիճէսինտ պէրտէթը զիմէթը թեպէյյիւն իթմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն սապահ 10ը չէրեէք կէյէրէք քէօրբիւտէն հարէքէթ իտէն Շերքէթը Խարիրէնին 1 նիւմէրօլը վաբորը՝ Պէյճիթաշ իսկէլէսինէ եռանաշագտա իքէն, Պօղազ իչինէն կէլէն չերքէթը մէզքիւրէնին 25 նիւմէրօլը վաբորը 1 նիւմէրօլը վաբորրն իւզերինէ տիւչէրէք պաշ թարաֆրը չիքէսթ իթմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Խասքէօյտէ մէյխանէճի Բօսթիինին չարպագ երիքլիւ սէֆինէէրինին թարտանը Վասօքիլէ 3 եահուտի վէ 3 Բուս թարֆա, եռանի ճէման 7 քիշ՝ մէզքիւր սէֆինէնին սանտալրնա բաքիպէն Քեռզտխանէյէ կիտէրէք սատի եարբմ բատտէյէրինտ ավտէթ, վէ խասքէօյտտ վաբոր իսքէյէսինտ միւվասէլէթ իթտիրլերի սրրատա հէրսի պիրտէն սէրիսզ հալտ ալարգա գալդրգ էլլերինտէքի բաբը գատէյէրիյէ թօգա իթտիրլերի էսնատ սանտալ տէվրիլէրէք ճիւմէսի տէնիզ տիւմիւշլեր վէ հէր նէ գատար թթրաֆտան եէթիշիլիպ պուն լրատան կի գուրթարրլմշ իսէ տէ, 3ը գարգ օլուռ, վէ եաղընդ խամմն նաշը չէգարրլրպ էքիսնին նաշը ելան զուհուր իթմէմշ տիր։

—Շիրքէթը Խարիրէ ֆապրիգասը ուսթասպաշրսրնն օղլու Մ. Հանրի վէ Գեռմիլ վէ Օսման վէ հիւսէյնն էֆ։ ներ իլէ Մ. Բավլի վէ Սրիրօ վէ Անտոն նամ քէսանն բարիպ պուլունարը սթիմպօթ՝ էվվէլքի կիւն սապահ 11 բատտէյէրինտ գարտա օթուրարագ, Թախլիսի իչիւն իճրա օլանան մանօվրա էսնասընտա պիրտէն պիրէ տէվրիլմէքէ հիւլէսի պիրտէն ատնիզ տիւշմիւշլեր, վէ օրատա պաթագլրգ օլագ միւնատպէթիլէ զարգ օլմալարընա բամագ գալմշ իսէ տէ, էթրաֆտան եէթիշիլէրէք հիւլէսի տէ գուրթարրլմշլար տրը։

—Թերսանէի Ամրէնին Խասքէօյ գարուսը իթթիսալինտ տէրսէաթը Թամիր պուլանան քէօմիւր տնգարլարընն չաթրասընա իշլէմէքտէ պուլանան տմէյտէն Շերվանը Գեորս, Առաքել, Խաչօ վէ Թովմաս նամ քիմսէլեր՝ տիւն սապահ հէր նասրլսա մէզքիւր չաթրասն աշաղը տիւշէրէք, իշլերինէն Գեորս թէհլիքէլի սուրէթտ պիր գաչ եէրինտէն եարալանմշլշ, վէ տիկէր 3ի տէ մեճրուհ օլուռ իսէ տէ, պունլրրն եարասը թեհլիքէլի տէյիլ իմշ։ Մեճրուհլար՝ պերտի Թեռավի պահրիյէ մէրքէզ խասթախանէսինէ կէօնտերիլմիշլեր տիր։ Մէրգումի Գեորս՝ ճան իւսթիւնտէ պուլրնմագտա իմշ։

—Մէնիրնէտ օգուռնարընա կէօրէ, կէյէն ճումա էրթէսի կիւնիւ էօլլէն էանալարընտա 4 չամա՝ Գէյօղլուսա Դալեոնը Գուլլրընտա Քեռմիւրնիւ սօգաղընտա ուքագ թեֆէք սաթան Աբրահամնամ քիմսէնին պարագասրնա տուխուլ իտէրէք, քէնտիլերինէ բարա վերմէսինի Թուլեգ վէ սիլահլա Թէհգիգ իթմիշլեր, վէ մերգուման 4 մեհիտիլ բարասընը ղասպ վէ քէնտիսինի տէ տարգ իթտիրքաէն սօնրա սավուշմուշլար տրը։

—Տիւն սապահ Գալաթատա Ագի զիյէ գարազ օլխանէսի բրմիթրմը էսնինտ պաշնան եարալը պիր ասքերին նաշը զուհուր իթմիշ, վէ զապթճան Թահգիգաթա Թէէդիպ օլունմշ տրը։

—Պօղազ իչինտ եէնի Մահալլեատ Բազար պաշնատա քեռին ճէվահիրճիպաշը խանէսինտ կէյէն կիւն վուգու պուլան սրրգաթքն ֆաիլլերի Սամաթեատա տերսէաթ օլունմշլար տրը։

—Գալաթատա գունտուրաճրլրգ իսէն պիր Բում՝ տիւն Սթամպօլտա իքի գալպ մէհիտիլ սիւրբը իքէն տերսէաթ օլրնմշտրը։

—Սագրգալը Մ. Զօրլինին պիր վաբորը՝ Դրպրես հիվարընտա զարգ օլարը՝ վէ գարատան վէ Թաշիարընքն գուրթարրլրը Թէլեկրաֆ խապերլերինտէն տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Տէրսատաէթտ պիր զամ՝ Օսմանը Պանգասընա պիր Թագրմ Թահվիլաթ տերօղիմօ իթմիշ, վէ Բարիզատ տիկէր պիր զամ իսէ չէհրը մէզքիւրատ Օսմանը Պանգասը չիւպէսի վասրթասարյա մէզքիւր տերօղիթօյը հազ (տէտէ-Բրէ) էյլէմիշ օլուռընտան, Սթամպօլտաքի զամ՝ Օսմանը Թիճարէթ մահքէմէսինտ միւրաճաաթյա, տերօղիթօ իթտիկի Թահվիլաթը կէրի ալմագ իչիւն պիր գարար ախ էյլէմիշ տիր։

Պանգը Օսմանինին Բարիզ չիւպէսի Ֆրանսա գավանինինէ Թապի իսէ տէ, Պանգը Օսմանինտ էճզաի միւթէմիմէսինէ պուլունարընան, Պանգա ալէյհինտ վէրիլէն հազ գարարը միւթեպէր տիր։ Լաքին Պանգը մէզքիւրն Տէրսատաէթտ պուլունան մէրքէզը իտարէսի՝ գավանինը Օսմանիյէ Թապի օլուռընտան, մէհհաքիմը Օսմանիէ՝ Պանգայա տերօղիթօ պրագան զամ ալէյհինտ Ֆրանսա մահքէմէսինէ վէրիլէն հազ գարարընն միւթեպէր օլմասընրը գարար վերմիշլեր տիր։

Տիւնքի Լէվանտ՝ պու ֆգրալը եազտգտան սօնրա, իբի տէվլէթ գանունընա Թապի օլան իշլերին մահգուրլարա տիւշար օլտրգը՝ Օսմանը Պանգասընրն Թէճրիպէսիլլ սապթ իտուկինի պէյան իտիյօր։

ԻՏԱԼԱՍ

Թաթիլը Թէէտիաթ իթտիկինի տիւնքի նիւսխէմիզատ եազարղրմշը Բարիզ պանքէրլերինտէն Մ. Գլօնտէլ վէ Մ. Կարնիէնին իշպու Թաթիլը Թէէտիաթլարը հազգընա Բարիզտէն ալրնան սօն խապերլեր՝ մուճիպը խաշնուտի տէյիլ տիր։ Բրվայէթէ կէօրէ, Մ. Գլօնտէլ Բարիզի Թէրը իթմիշ, վէ պանգանրն Թախմինի օլան մաթլուպաթը՝ բէք օգտատար չօգ տէյիլ իմիշ։ Տանիլերին Թաֆիլեի հիսապաթ իշիւն մահքէմէյէ միւրաճաաթ իտէճէքլերի զանն օլնրյօր։

ՓԷԼԷԿՐԱՖ

(Ազատ ալ Գանճանինէն)

Բէշթա 6 յունիս

Սրբպ Բաթրիգի Ժորժ Պանգովիչ՝ ազրը պիր խասթալրգա տիւշար օլարընտան, յորբեանը զինէթինտ հազրը պուլունմամաճագ, վէ վէրսեգ բիսգօրսը՝ միւշարէյէյճէ իճրատ վէքեալէք էյլէյճէք տիր։

Լօնտրա 6 յունիս

Պուլկարիսթան բրենսի տիւն ագշամ Բարիզտէն Լօնտրայա ավտէթ իթմիշ վէ Ագօյեատա Պալմօրալ սէրայնտա գրալուցա Վիգթօրիալը կէօրմէք իւզրէ պու ագշամ օ Թարաֆա հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Բրենս Ֆերտինանտ չարշէնպիճ կիւնիւ Լօնտրայա ավտէթ իտէճէք տիր։ Թաշ՝ բրենս Ֆերտինանտն Պալմօրատա գրալուցա Վիգթօրիալը գիտարէթ իթմէսի մինասպէթիլէ միւշարէյէյճ հազգընա դալէք Թէվճիւճլի պիր պէտտ նէյր իտէրէք, բրենսին մուամէլէի սուլճնուլանէսինի վէ վիքէլասընն բօլիթիգա մէսլէքի հազգընա իպրազ իթտիկի սապթ ու մէթանէթինի մէտտ ու սէնա էյլէմէքտէ տիր։

Սոֆիա 6 յունիս

Բէյրսը վիւքէլա Մ. Սթամպուլօֆ՝ էմարէթ տախիլինտ տէվր ու Թէֆթիշ իճրատաբ իչիւն պու կիւն էյալտա հարէքէթ իթմիշ տիր։ Միւշարէյէյճ Գ ալ (Գաֆթա՞) գատար զալպուպէթ իտէճէք տիր։

Ուաշինկթան 6 յունիս

Խարիճիէ նազրը Մ. Պլէյն զայէթ մուխթասար պիր մէքթուպա խաթիֆասընը բէյնս ճիւմհուր Մ. Հարիսընա էթտ իթմիշ օլմաղա, բէյնս միւշարէյէյճ տախի թապիրաթը մուխթասարէ իլէ մուհարրէր պիր մէքթուպա նազրը միւշարէյէյճէն իսթիֆասընը գազուլ իթմիշ տիր։ Պլէյնին թարաֆկիրանընն էֆքարընն, միւշարէյէյճ իսթիֆասթմէսի իլէ, եռգընատ միանմալ գուլճագ ճիւմհուրիյէթ բրյասէթի մագամանա նասգալմիկին թէբլիֆ իթմիշ օլրյօր։ Թարաֆկիրանը մուամիլէյճիւմ՝ յունիս 7ա Մինէսթրօլիտէ ազտը իճիմատ տավէթ իտիմշ օլան ճիւմհուրիյէթ թարաֆկիրանը ճէմիրէթինտ միւշարէյէյճ խարճիլ նազրը բիտտէթը ճիւմհուրատ նամզէտ կէօսթէրէճէքլէր տիր։

Մ. Հարիսը՝ խարիճիէ նէզարէթինի մուվագգաթէն սրբքարթիպ Մ. Վուրթօնը եօհտասինէ իճրատ իթմիշ տիր։ Բրվայէթ օլունարընա կէօրէ, Մ. Պլէյն՝ խուսուսի սէպգլերէ մէպնի վէ Զին իլէ Պէհրինկ ալինդի մատտէլերի հագգընաքի իսթիլաֆլարատն օլոյը չօգատն պէրու խաթիֆա իթմէք նիյէթինտ պուլրնրյօր իմշ։

Բարիզ 5 յունիս

Բէյրսը ճիւմհուր Մ. Գարնօ՝ վիւքէլատէն Մ. Լուպէ վէ Մ. Գուրժուանրն բէֆգագաթբլյա պու սապահ նանսիրէ հարէքէթ իթմիշ, վէ չարգ ճիհէթի սթասիօնընտա պիր մրգտար եճալի թարաֆրնտան պագրբաճ ալարագ մագրեմ ալանմշ տրը։ Բէյրսը միւշարէյէյճ սապահ 1տ Գարը-Տիւգ միվասէլէթ իտիւպ օրատա տախի ալգրշլամշը վէ մէժուրիյնը մահալլիյէ թարաֆընտան գազուլ օլնմշը տրը։ Վէրտէն բիսգօրսը՝ բէհսապինին բէյրսը ճիւմհուրա թագտիմ իտէրէք, մէմլէքէթին սերպէսթճէ իթթիխամ իթտիկի ուսուլը հիւքիմէթի քէնտիսինին վէ բեհսապինին քէմալը սերպէսթի վէ ուպուտիւթէ գազուլ իթտիքլերինի պէյան իմշ վէ իխթիլաֆաթ ու իթթիֆգսբլրգլրը՝ սուլճ ու իթթիհտատա միւպէտտալ օլմասընը թէմէնին էյլէմիշ, օլմազա, Մ. Գարնօ՝ ճէվազընտա, մուամիլէյճ բրիգօրսա պէյանը թէչէքքիւր էյլէմիշ տիր։

Նանսի 5 յունիս

Մ. Գարնօ՝ էօլլէնատէն սօնրա սապթ 5տ միվասէլէթ իտիւպ, քէմալը չէվգ ու չատիմանի իլէ գազուլ օլնմշլ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տէրսատաէթ քիլիսէլերիլէ մէքթալլերինին վագթ սուլրը հագգընա պունան ագաէմ Բաթրիգխանէտէն ուսմամ Թաղ. խորհուրդլարա պիր Շէրէֆբերական իրսալ օլունարագ, պազը մալիւմաթ թալեպ օլունմշլ իսի իսէ տէ, պազը Թաղխորհուրդլար՝ չիմտիլ գատար ճէվապ վերմէմիշ օլարգլարընան, մուամիլէյճէյմ Թաղ. էէնիտէն պիր Շէրէֆբերական իրսալ օլունարագ 8 կիւնէ գատար օլպագտ իթթաթ մալիւմաթ իթմէլէրի էմր ու իշար օլնմշլ տրը։

ՐԷՍԻՄԼԻ ԼՈՒՂԷԹ

Պազը Ալի ճատտէսինտ քիթապճը կարագտ էճ դեն էսերը հիմէթի օլարագ պու քէրրէ սրրթ Թիւրքճէ օլմագ վէ պազը քէլիմէլերին բէսիմլերի պուլունմագ իւզրէ պալէատէքի սէրլէվհա իլէ եէնի պիր լուղէթ քիթապը՝ մաթպուաթը Օսմանիյէտ սահէիբրատ նէշր օլմագա պազլմշը, վէ պէհէր հիւղի 8էր սահիֆէտէն իպարէթ օլարը հալտ հրթթատա պիր քերրէ օլմագ իւզրէ պու տէֆթ 2ինէի հիւզի նէշր օլնմշլ տրը։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՈՍՈՒՍ

Թաշրալարատան ապօնրման պէտէլի իչիւն բօսֆա բուլը կէօնտէրիլտիկինտ 115 ղ.ԼԷ բուլը 100 ղ. բահճ ագչէ եէրինէ գապուլ իսէճէկիմիզ սուրէթը խուսուսիկէտ իսթիար օլնրը։

ՐՈՒՍԻԱ ԱԼԵՔՍԱՆԻԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ

Բուսիա իմբերաթօրը հաշվեթլու իշխունեիւ Ալեքսանար հաղրեթլերի-նին Գիելե կիտիպ, Ալեքսանիա իմ-բերաթօրը հաշվեթլու իքինեի կիլեօմ հաղրեթլերի իլե կեօրիւշմեսի, ալեսի բօլիթիգատա պեօլիւք վե հեմ տե բեք չիրին պիր թեեսիր հուսուլ կեթիրեմեք տիր։

Գունը եվվելլերի տե սեօլեմիչիզ տիր։

Անճագ, պեօլե պիր միւլագաթը քեպիրին վուգուտ կելեմեյի պիր գաչ տեքիալար թեպչիր գելբնմեշ ֆա-գաթ պիրեր սեպեպլե կերի գալմրշ օլմասը պաղը կեօռա չիւրեմելեր հա-սել իթմիշ օլարղընատ, պու տեքա եենիատեն պիր հիատիրեթ քեպ եյ-լեմիշ օլմասը, մեմուլ օլունան մու-հասեսեթաթը բօլիթիգեյենին թեեսի-րինի պիր գաթ տահա արթըրմշ օլմաճագ տիր։

Գիւրթիւն Եվրօբանին չիմտիքի մե-լիսաթը, թերթիպաթը, թագասը գուվվեթի, վե հիւքմատրլար իլե վիւքելալարը վե տգելլարը պաշ-բընատ օլան եհալիլերին սուլհ ար-զուլարը, մուհարեպե իհթիմալինե չօգուլագ մահալ պրագմատատա ի-սելեր, պու հալ, եենի պիր հալ օ-մարդպ, ան իքի սենեատեն պերու տե-վամ իտեն հալ արը։

Վե պու հալի աշիքեար սուրեթ-տե կեօրեպիմեք իշխուն բեք քեսքին կեօլերե, քեշք իթմեք իշխուն բեք քեսքին զիհնլերե, վե Թալին իտե-պիլմեք իշխուն տե բեք ինեե թեե-բիւպեքարլրգլարա տախի իհթիաճ պուլընմատատա իտի։

Եալընդը թեեսիրքեարթը հարպի-յենին կիթթիքճե քեսպը ճեսամեթ իթմիշ օլմասը արը քի չօգլարդն զիհնլերենի պուլանարդրը։

Հալ պու քի, օ ամին թեասրի-քեարթը հարգիւե ճեսամեթի, մու-հարեպենին վուգուրնի մեն իտեճեք իտի, նասել քի պիատեֆաթ, պու-ունդն պեօլե օլարդընը վե օլանճաղընը պաթ ու պեյան իհթիքլիքատեն կերի տուրմասրդ—չիմտի տեյիլ, իլլա չու կեչենն օն օնիրի սենեատեն պե-բու։

Գիրինճի գօրգու, Ֆրանսա վե Ա-լեմանիա մուհարեպեսի թեքերբրի-բինատ տեյի՞ մի տիր։

Բեք ալեա։

Իշթե վարա վարա իշլեր օ հալե կելտիլեր քի, կերբեք Ֆրանսատա վե կերբեք Ալեմանիատա 18 եաշընատ թուի տա 45 եաշընա գատար հիշ պիր սիլահ թուիթագիլեր երբեք խարիճատ պրբագրլմալրդ քեռֆֆե-սի տե սիլբը ասքերիլեյե իտալ գբընմբշլար արը։

Թօր, թիւֆենք, ռօնանմա, վե ճեպլոտանե ըեգատպեթի տե հարեզա։

Գունատան օն օն իքի սենե մու-գատեմ պունդն նրգիր տա եօգ իտի։

Իմտի թեատրիքեարթը հարպիլե պու տերբեճեատ իլերի կեօթիւրիւ-լիպ իքմալ օլունմբշ, վե հեման 90 միլեօն եհալի պերիպերլերինի պո-ղազընա սարբլմալա հաղրը պուլուն-մբշ իքեն, հիքմեթ նե՞ տիր քի պու կիւն մեվճուտ պուլընան վե ինանբլ-մալա չալան կեօրիւնեն սուլհ ու ա-սալիշ եմնիյեթի, պունատան 10-12 սենե եվվելինե տեկին մեվճուտ պու-լունմատատա վե ինանբլմալա չա-լան կեօրիւնմեմեքատ իտի։

Գունա թեասճիւպ իթմեյին։

Բօլիթիգա ալեմինին տե քենտինե մախսուս պիր մաթեմաթիգ հիսա-պը վար արը։

Ալեմանիա տեվլեթի, ան Ֆրան-սա մուհարեպեսինեն պերու գա-թիեն սուլհ տեվլեթի օլմուշ արը։

Գու տեվլեթին խարճի պիր հիւ-ճուրը տեքի իթմեք իշխուն մուհարե-պեյե հաղրը պիր հալտ պուլուն-մասը քենտի վազիֆեյի եվվելիւ-սինեն պուլընմատատա իսե, պիր տիկերի իւզերինե հիւճուվ իթմեք հավվելսինատ պուլունմասընա տա պիր նիշանե օլմազ։

Գու ճիհեթ, իքի քերբե իքին տեօրթ իտեր կիպի պիր սահիհլիք տիր։

Իմտի, գօրգու՝ տիկեր ճիհեթատեն եանի Ֆրանսա Թարաքընան թե-վեւլիւա իտեյօր։

Գրագալրմ քի Ֆրանսա հիւքիւ-մեթի քենտիսի մուհարեպեյե մեյ-եալ օլմալրդ, հարթա ճիւմհուրի-յեթի հաղրբե կիւնիւնատ 1870-71 մուհարեպենին թեքերբրիւբ եյլե-մեք հավվելսինատ պուլընան հիշ պիր հեյեթի վիւբելա տախի կեօրիւլե-մեյեճեյինատեն կեօրիւլեմատ-հարթա Գուլանմեթին են բարլագ կիւն-լերինատ պիլե։

Ֆագաթ Ֆրանսատա, պեհեմեհալ Ալեմանիատան տախը ինթիգամ եղլե-մեք հավվելսինատ օլան պիր ֆբրգա-նը մեվճուտ պուլունարդը մալիմ տիր։

Վե եկեր Ֆրանսրդ եհալիսի, պի-զիմ պիլտիրիմիզ եհալի իսե, հիւ-քիւմեթին թեք պիր չարբրդ հարե-քեթինատեն եառընարագ մեդբիւր ֆբրգա իլե պիրլեշեճեյի, են իհթի-մալի կեօրիւնեն հալեբատեն պիրիսի տիր։

Իշթե պու տարը վե պու իտի պիւ-թիւն տիւնեանը գօրգուսու։

Պիրթեք գըզլճրմ, թեքմիլ տիւն-եանը օլ հեսիմ բօլիթիգա եպնիյե-սինի թուրթուշուրմալա քառֆիտիր։

Անճագ միւթեվեֆա իմբերաթօր նարօլեոնը վե քենտի միւքելլարը հարեքեթինատեն տե բեք զիատ ա-զրը խեթալա սեպեպիյեթ վերեպի-լեճեք գատար չարբշդ պիր բօլիթի-գա մալի հա՞նկը հեյեթ, Ֆրան-սրդ միւքելլարը մեսնեատեն կեչե-պիլեճեք վե պագը գալապիլեճեք տիր։

1870-71 սենեսինատեն պերու կի-տիպ կելեն պունճա միւքելլարը հիշ պիրիսի, թեասրիքեարթը հար-պիլե ճիհեթինատ պիր գուսուր իթ-մեք, վե ելեեվմ Ֆրանսա՝ Նաբօլե-ան կիւնինատ մեվճուտ պուլընան օրտուրը ագալլի իքի գաթը մու-վազզաֆ ասքերիրատեն միւրեթեեպ պիր օրտուլա, վե տեօրթ գաթը տախի զալրի մուվազզաֆ ասքիր-տեն միւրեթեեպ պիր օրտուլա, վե օնա կեօրե եսլիհա վե ճեպմանեյե տե մալիք պուլընմագտա տրը քի, Ֆրանսա տեվլեթի հիչ պիր վագթ պու միւրեմմեմլիլեթին նրսգիքը պի-լե կեօրմեմիշ իտի։

Ֆագաթ պաշդա չեյ տիր մուհա-բեպեյե հաղրը օլմագ, գէ երինե պիւսպիւլթիւն պաշդա չեյ տիր մու-հարեպե իթմեք։

Հիւճուվ մեյլեմատ պուլունագիլ-ճեճք թարաֆ հեր նե հաղբրլբգտա պուլունմուշ իսե, հիւճուվա թապի պուլունագիլեճեք թարաֆ տախի, հաղբրլբգ հիճեթինատ անտեն աշա-ղը գալմամագտա, վե պելքի պաղը հիճեթլերտե իւսթիւնլիլե տախի մալիք պուլընմագտա տրը։

Գու աշքեարը սահիհլիքլերը մեյ-տանատա պուլունարդը իշխուն տիր քի, պիր իշխունինին միւտախելեսինե միւրաճաաթ նազարը ելե պագմագ լազրմ կելտի։

Էլեեվմ պինեքս Ֆրանսրդ ղվինդ-ե, եանի հարգ իսթեյեն ֆբրգա տախի պիլիր քի, Ռուսիա տեվլեթի պիրլիքատ օլմատրգճա, Ալեմանիայա գաշղը մուհարեպե իթմեք, չեօլե պեօլե հիսապրդ չեյ, վե չեօլե պեօլե պիր խեթա տեյիլ տիր։

Իշթե Ռուսիա տեվլեթինին, կե-բեք Ֆրանսա վե կերբեք Ալեմանիա տեվլեթլերի իլե օլան միւնասեպա-թը, պու սուրեթլե ֆեվգելատե միւհիմմ պիր հալ քեսպ իթտի։

Ռուսիա տեվլեթի պիզիմ իլե՞ մի տիր տեյիլ մի տիր։

Ֆրանսրդրն մեբազ վե սիւալ իթ-տիրի իլք չեյ պու տրը։

Ռուսիա տեվլեթի պիզե գաշղը՞մը տրը տեյիլ մի տիր։

Իշթե Ալեմանն մեբազ վե սիւալ իլլետիւ չեյ տե պու տրը։

Ռուսիա տեվլեթի պիթարա՞ֆ մը տրը տեյիլ մի տիր։

Ֆրանսանդն վե Ալեմանիանդն խա-բիճինատ պուլունան պիրթիւն տլե-մին տե մերազ վե սիւալ իտեճեյի չեյ, պիթթապ պու օլաճագ իտի։

Ֆագաթ մեբազ վե սիւալատան տահա տլեա պիր չեյ վար արը, եանի հաղբրագթը հալ քի, սեօզ պունատա պիթեր։

Եվվել եմբատ, հաշվեթլու Ռուսիա իմբերաթօրու հաղրեթլերինին չախսը վե չախսի էֆքեարը, թեքմիլ Ռու-սիա տիմեք օյտուղունու եվվելլերի տե սեօլեմիշիզ տիր։

Ռուսիալը պու ճիհեթատե տիկեր եվրօբա տեվլեթլերի կիպի կեօրմեք, սաղլամ կեմզ իշի տեյիլ տիր։

Իշթե պունուն իշխուն տիր քի, Զար հաղրեթլերինին կերբեք չախսը-նա վե կերբեք չախսի էֆքեարընա, տլել խուսուս, չու սրբատա Ալեմա-նիա իմբերաթօրու հաղրեթլերինե վերաթիլ վիզեթալա, սրբի պիր իլ-թիֆաթատան զիատե պիր էհեմմի-յեթի վերմեք լազրմ կելիյօր։

Գու միւհեթերեմ զաթ, չախսեն ՍՈՒԼՀ ու ԱՍԱՑԻՇԻՆ պագա վե տեվամը արզուսունատա պուլունու-յօր քի, եկեր միւսատատ պուլուրուբ իսենիզ, պիզիճե են զիատե մեմմուն օլունաճագ հալ պու արը։

Մանիեն, Եվրօբանդն չու չիմտիքի գուվվեթ թագասինատ, Ռուսիա տեվլեթինին Ալեմանիայա գաբղը մուհարեպեյե կիրիշմեսի, Ռուսիա իշխուն են զիատե հիսապրդ չեյլերա-տեն պիրիսի տիր։

Գու սօնրադի ճիհեթի տախի, թրպ-գը եվվելքիսի կիպի Ֆրանսրդ ըշ-ենդինին վե Ռուս բանալենինին իշ-թահլրընա բեք տե մուվաֆֆրգ կելմեմեքատ իսե տե, կերբեք Ֆրան-սրդ, կերբեք Ալեման վե կերբեք պիւ-թիւն ալեմին սուլհ ու ասալիշ ար-զուսընատ պուլընան ֆբրգալարը տատաղընա բեք թաթը կելիյօր։

Սուլհ ու ասալիշին պագասրնա պիր եմնիյե՞թ մի արանրյօր իտի։

Ռուսիա իմբերաթօրը հաղրեթլե-բինին չախսի սուլհ ու ասալհ ար-զուսընատան սօնրա կելեն են պեօյիւք եմնիյեթ, հալը հաղրը թահթընատ մուհարեպե իթմեքլիյին՝ Ռուսիանդն տախի հիսապընա ուլամալաճաղը ճիհեթի տիր։

Գիր եմնիյեթը գաթի արամալրն։

Բօլիթիգա լիսանընատա եօլե լու-ղեթ եօգ արը։

Էլվերիր քի, մուհարեպե իթմեք՝ Ռուսիանդն իշինե կելեմեզ։

Վե Ռուսիա պիրլիքատ օլմատրգ-ճա տախի, Ֆրանսա մուհարեպե ի-տեմեզ։

Իշթե ալեմը բօլիթիգանդն մաթե-մաթիգ հիսապը պու արը։

Ամմա մաթեմաթիգին խարիճինատ տախի կելտիշի կիւզել հիսապլար օլ-մա՞զ մը։

Գունդն եմսալերի տե կեօրիւլմե-միշ տեյիլ տիր։

Գազեն մեմպուրի իգթիզամ հալ-լեր, մաթեմաթիգ հիսապրնա կեօզ գաբամագ իչճաղ իթտիրիր իսե, պունդնա մաթեմաթիգին հիւքմը գաթիսի իպթալ օլընամազ։

Ռիվալեթ պու եա՛։

Ամմա զուվվեթլիճե պիր ըիվա-յեթ։

Կեչենլերատ Ֆրանսրդ ռօնանմա-սընդն պիր ֆիլօսը, Ռուսիա բալի-թախթընդն լիմանը մագասրն-տա պուլընան Դրօնշթատը զիյարեթ իթտիրինատ, Ռուսիա իմբերաթօրը Ուչիւնեի Ալեքսանար հաղրեթլերի, մեդբիւր Ֆրանսրդ ֆիլօսրընդն գօման-տանը ամիրալ Ժերվեյե տեմիշ իսիշ քի, «եկեր պիրիսի սիգին իւզերինի-զե հիւճուվ իտեճեք օլուր իսե, գաբղբսընատա իբի քիչի կեօրեճեք տիր։»

Եանի Ֆրանսա իլե պիրլիքատ Ռու-սիայը տախի քենտի գաբղբսընատա պուլաճագ արը։

Գու սեօզուն, Ալեմանիա ալեյհին-տե օյապիլեճեյի աշիքեար արը։

Ֆագաթ եվվել եմբատ, տիւզեճ մուհարեպե տինմեյիպ, իլլա հիւ-ճուվ տեմմեշ տիր։ Եանի եկեր Ալե-մանիա՝ քենտի քենտիրինատեն Ֆբ-ռանսա իւզերինե հիւճուվ իտեճեք օլուբ իսե, Ռուսիա տախի Ֆրանսա-նդն թարաֆընատ պուլընաճագ արը։

Ֆագաթ Ալեմանիանդն, տուրուպ տուրարդը եերտե Ֆրանսա իւզերի-նե հիւճուվ իթմեք եֆֆեքեարընատ պուլընմատրդը աշիքեար օլատուղը-տան, եկեր եօլե պիր սեօզ օվուշ իսե պիլե, նեթիճեսի բեք մեճհուլ հալատ գալմրշ օլուրը։

Եկեր Ֆրանսա քենտիսի, տախը ինթիգամ եյլեմեք իշխուն Ալեմանիա իւզերինե հիւճուվ իտեր վե պիր մուհարեպեյե թուրթուլբը իսե, Ռուսիա օվ վագթ նե եարաճագ արը։

Մատատ օնատ։

Անճագ, եկեր Ֆրանսա իւզերինե հիւճուվ իտիրտիրինատ, եալընդը Ռուսիա տեվլեթի Ֆրանսա իլե պիրլե չեճեք իսե, Ալեմանիա իւզերինե հիւճուվ իտիրտիրինատ, պիր գաչ տեվլեթլերը պիրտեն քենտիսինե եարամ իթմեք վատը գաթիսի վե մեյ-լիտաթը թագիլեսի թահթընատ պուլընմագտա տբրլարը, վե պու ֆբրգանդն տահա զիյատե գուվ-վեթլի պուլընմբշ օլմասը՝ հեր նե ի-թիրազարա տախի թագի պուլընմբշ օլսա, բեք չօգ սեմերե վե նե թիճելերի իլե թատիդ օլունմբշ պիր մատատ տիր։

Իշթե հիսապ միսալ տետիրիմիզ պու ճիհեթլերը իշխուն տիր։

Ֆագաթ հեր նե տախի օլսա, Ֆբ-ռանսրդ հարպ ֆբրգասընդն պաշը-ճա իւմիտ մեմպար օլան Ռուսիա Զարը հաղրեթլերինին, նիհայեթ, երինե մեզքիւբ ֆբրգանդն՝ քենտի-սինե ատուի էգպեր (մահացու թբշ-նամի) ատատ եյլետիյի Ալեմանիայը զիյարեթ պուլուրմասը, հեր հալատ, մուհարեպե հերարեթինին տահա զիյատե թեսքինինե, վե իւմիտլերին զիյատեսի իլե ազանթօ օլունմասընա կերեկլի կիպի եարարմ իտեճեք տիր քի, ալեմը սուլհբերվերճանդն են եվ-վել արզու եյլեսիի չեյ տախի պու տարը։

ԻԹԱԼԵԱՆԼԱՐԸՆ ԵԵՎՄԸ ՄԱԽՈՒՌԸ

Տիւնքի նիւսխեմիզատ տախի եա-զլարդը իւզրե, եվվելքի կիւն Իթալ-եառնարդն եեվմը մախսուսը օլմագ միւնասեպեթիլե Իթալիա թեպատ-ը՝ Գէյդօզա ազիմեթլե իրարի չեհ բալին իթմիշլեր տիր։

Շեօյլե քի, թեպատի մերգումե թարաֆընատ իսթիճար իտիմիշ օլան Շիրքեթը Խալրիյենին 33 նիւ-մերալը վարբրը՝ Օմանը վե Իթալ-եան պարագալարբյա տանանմբշ օլ-տրդը վե տերունինատ պուլընան պիր պանաս մուկիգա համիտիլե մարդը-նը թերեննիւմ իթտիկի հալատ ստա-թթ 1½ բատտելերինատ քեօբրիւտեն հարեքեթ իթմիշ տիր։

Մեզքիւր վարբր՝ Սալը Բազարը եօնիւնատեն էանի միւրուրինատ օ-բատա տեմիր թթմբշ օլան Իթալիա սեֆարբերինին Սեվ-նամ մալեթ վարբրը սելամլատարդը կիպի, պիր ազ իլերիատ Իթալիա գումբանեա-սընդն Ո-ալիբ վարբրը հիզասընա կելինանքատ մեզքիւր Իթալեան վա-բարը մուզիգատը՝ Իթալիա մարշընը թերեննիւմատագ օլարբ տրը։

Շերքեթ վարբրը՝ տավեթլիլերի ալտագ իւզրե Գոշազ իշինին պիր չօգ իսքելելերինե ուղրատրգատան սօնրա Գավաղ գատար կիտիպ, պատեհու կերիյե ավտեթլե սատթ 4ատ Գէյ-գօզ իսքելեսինե եառնաշմբշ արը։ Օ սրբատա Մ. Օթեֆանովիչ Սքելիցցի իլե Իթալեան տանիլեր վեքիլի Մ. Սիմօնատթթի տախի պիր ֆաշ վարբ-բյալա Գէյգօզա մուվասելեթ իթ-միշլեր տիր։

Տավեթլիլերը՝ Գէյգօզատան եիւրիւ-յերեք հիւնքեար իսքելեսինե կե-տիպ, օ սրբատա տիկեր պիր ֆաշ վարբրբյալա տախի Իթալիա ժեներալ գօնսօլօսը Մ. Բեվեսթ իլե քերիմե-սի, գօնսօլօս վեքիլի Մ. Թսագանի վե զվճեսի օրատա վիւբուտա իթմեք-լե հիւսնիւ գազալ օլընմբշլար արը։

Սատթ 5ատ 400 քիչիլեք պիր զի-յաքեթ քեչիսե օլունդպ, օ սրբատա Բեժի միւտիրը ուժուսիսի Մ. Ֆարնեթթի՝ զաթը հաղրեթը Բա-տիշահի, վե ժեներալ գօնսօլօսը Մ. Բեվեսթ՝ Իթալիա գրալը իշխուն, վե Ի-թալիան Թիճարեթ օտասը բեիսի Մ. Գօմանի՝ Իթալիա ռանանմա վե օր-տուսը իշխուն, վե Իթալիա ճեմիլեթը Խալրիեսի բեիսի Ֆօգթ. Վիօլի՝ Իթա-լիա սեֆարեթ վե գօնսօլսանեսի հեյեթլերի իշխուն, վե քեպա Մ. Բե-վեսթ՝ Իթալիա թեպատը իշխուն ի-տարեի ագատահ իտուպ, զաթը հազ-բեթը Բատիշահի վե Իթալիա գրալը իշխուն վագը օլան իտարեի ագատահ-լար՝ հուզզար թարաֆընատ ֆեվգելատ ալագբլար իլե գապալ օլունմբշ, վե մուզիգատ թարաֆընատ համիտիլե մարբբյալա Իթալիան մարշը թերեննիւմ իտիմիշ տիր։

Սատթ 8 բատտելերինատ Իթալիա սեֆիրի Մ. Բեսման տախի՝ բեֆա-գաթընատ սեֆարեթին պաղը մե-մուրլարը օլատուղը հալտ Սեվ-նամ մալեթ վարբբյալա մահալը զիյնեթ վիւբուտ իտերեք, պիր սատթ գա-տար օրատա գալմբշ, վե պատեհու երինե Սեվ-վարբրընա բազիպեն Գա-վաղլար գատար իրարի թենեզ-զիւհ եյլեմիշ տիր։

Մեզքիւր չեհրալին սատթ 11ատ խիթատ պուլբպ, մեմուրին երինե Շիրքեթին մեզքիւր վարբբյալա քեօբրիւտ ավտեթ իթմիշլեր տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թեատվիի խուսուսի՝ իլեթը էֆբրեն-ճիկ, վե ալեթը թենասիւլեյեյե տաիր։ Գալաթատա քեօբրիւ պաշ նամբրօ 8։

Նի թենպիկ իթմիշ իտիմ։ Թենպիկհաթըմբն խիլաֆընատ օլարագ նե՞ ճեսարեթլե-իշերի կերեյսրընդզ։

Եթիեն՝ տիք տիք Գլեմանսրն եիզիւնե պագարագ։ — Գանա իգրարը ալդ իթտիկինիզտեն սօնրա, պեհի եապանեը կիպի եվինիզտեն գօվաղա հագգրընդզ եօգ տրը։

Գլեմանս՝ տահա զիյատե ըենկի աթարագ։ — Եվվեթ, սիզի սեվտիկիմ՝ սեօյլեսիմ վե պիր կիւնահ իշեստիմ։ Գեն հուրը ու սերպե՞սթ մեյիմ։ Գենիմ գալ-պիմ բահմեթլինին տեյի՞մ մի տիր։ Սիզ տե անրն իսմինի վերերեք խանեմ տուխուլ ի՞թմեմենիզ մի։

Գու սրբատա կենճ գարընրն կեօզլերի տօլմուշ իտի։ Գալընը մահզուն մահ-զուն էյտի։ պատեհու հեսն ու ճեմալինե ըեվնագ վերեն պիր հիտտեթլե պաշը-նը պիրտեն պիրե եօգարը գալտրրարագ տեմի քի,

—Սեզ պանա մուճիպը ֆեկլաքեթ օլուրբսանընդզ, ամամա քի՞մսինիզ։ Ատեթա սիհիրպազընդզա պանա վե պենիմ սեվտիքլերիմե ֆենալդ կեթիրտինիզ։ Սիզի կեօ-բիւնեճ նամուսսրդ պիր գարը օլուբբրմ, քենտիմի սիզե թեվտի իտիյօրբմ, գըզըմ իսե էօլիւմ թեկիլքեքինատ տիր։ Գունատան մատտա, միւտտեթը էօմրիւմին բա-հաթընը պազալընդզ վե պենի տիւշարը մահճուպիյեթ իթտինիզ։ Վե օղրաշմագ, եեկեանե գուվվեթիմ օլան զիքրը ճեմիլերե սըղընմագ իսթեմիկիմ կիւն, քեն-տիմի միւտաֆեա վե մուհաֆազա իթմեյե կեթիրտիրինիզ։ Սիզի կեօ-բիւնեճ նամուսսրդ պիր գարը օլուբբրմ, քենտիմի սիզե թեվտի իտիյօրբմ, գըզըմ իսե էօլիւմ թեկիլքեքինատ տիր։ Գունատան մատտա, միւտտեթը էօմրիւմին բա-հաթընը պազալընդզ վե պենի տիւշարը մահճուպիյեթ իթտինիզ։ Վե օղրաշմագ, եեկեանե գուվվեթիմ օլան զիքրը ճեմիլերե սըղընմագ իսթեմիկիմ կիւն, քեն-տիմի միւտաֆեա վե մուհաֆազա իթմեյե կեթիրտիրինիզ։

Գու սրբատա կենճ գարընրն կեօզլերի տօլմուշ իտի։ Գալընը մահզուն մահ-զուն էյտի։ պատեհու հեսն ու ճեմալինե ըեվնագ վերեն պիր հիտտեթլե պաշը-նը պիրտեն պիրե եօգարը գալտրրարագ տեմի քի,

—Սեզ պանա մուճիպը ֆեկլաքեթ օլուբբրսանընդզ, ամամա քի՞մսինիզ։ Ատեթա սիհիրպազընդզա պանա վե պենիմ սեվտիքլերիմե ֆենալդ կեթիրտինիզ։ Սիզի կեօ-բիւնեճ նամուսսրդ պիր գարը օլուբբրմ, քենտիմի սիզե թեվտի իտիյօրբմ, գըզըմ իսե էօլիւմ թեկիլքեքինատ տիր։ Գունատան մատտա, միւտտեթը էօմրիւմին բա-հաթընը պազալընդզ վե պենի տիւշարը մահճուպիյեթ իթտինիզ։ Վե օղրաշմագ, եեկեանե գուվվեթիմ օլան զիքրը ճեմիլերե սըղընմագ իսթեմիկիմ կիւն, քեն-տիմի միւտաֆեա վե մուհաֆազա իթմեյե կեթիրտիրինիզ։

Գունը տետիքտեն սօնրա Գլեմանս՝ Թուրթուլմագ իշխուն եթիեն էօթեյե իթիրեք, սալօնատան չըգբպ կիթտի վե կեօզտեն նիհան օլտու։

Անթուանեթ խասթա օլարբատան պերու վալիտեսի՝ մերգումեյի քենտի օտա-սընատա եաթբրբ յօր իտի։ Մերգումե գըզճբրղաղ՝ եիզիւ գըզգբրմբզը վե կեօզլերի գաբալը օլտրդը հալտ, պեյիւք գարեօլանդն իշինտե պեյազ չարչաֆլարդն ա-բասընա կեօմիւլմշ եաթբ յօր իտի։ Մատատ տը Սալինեի՝ ուլուգլամագտա օլան չօճուղդն եանընատա օթուրմբշ, եիզիւնե պագը յօր իտի։

Օկիւսթին՝ մուհիպպեսինին եեինատն սալօնա կիրտիկինի կեօրիւկինատ։ — Սեն տիշարը չըգալընատան պերու չօճուգ հիշ գըմբլտամատը։

Գլեմանս հիշ ճեվապ վերմեմի։

Օկիւսթին։ — Նե՞ գատար սա սարարմբշսը։

Գլեմանս։ — Մեբեսոմը կեօրտիւմ։

Օկիւսթին։ — Տիմեք մերգումը գապալ իթմեյե մուվաֆֆագաթ իթտի՞ն մի։

Գլեմանս։ — Խա՛յր։ Թենպիկհաթըմա մուղայիր օլարագ եվիմտեն իշերի կիրմիշ տիր։

Օկիւսթին։ — Էյ սօնրա՞...։

Գլեմանս։ — Սօնրասը նե՞ օլաճագ, գօվտուսմ քենտիսինի։

Օկիւսթին։ — Գլեմա՛նս։

Գլեմանս։ — Ահ, սեվկիւլիւ գըզըմբն օրատա էօլիւմ տերեճեսինատ մուզ-տարբպ օլարընը պիլիրիմ... Հեր իթիմզին տե մերգումեյի գուրթարամայաճա-ղըմբզը հրսս իտիյօրբմ։ Գարամբը հեր քեսե գարատարդրմ իշխուն, զանն իթտին քի ո՞ տա մը գարատրմ, վե քիմսեյլ գապալ իթմեյտիկիմտեն ա՞նը տա մը գա-պալ իտեմեզ իտիմ։ Գունը սանա խիւլուսը գալպ իլե սեօյլեմեյօր իտիմ... — տեմտի։

Վե հեման ալշագ վե թեյալը պիր սետա իլե Մատատ տը Սալինեի քենտի իլե պահրիյե զապիթինին արասընատա ճերյան իտեն միւնագասյը հիքեայե իթտի։ Օկիւսթին՝ մուհիպպեսինին ախլագ ու թապիթընը բեք էյի պիլտիկինատեն, անը չօգ ամբյօր իտի։ Օ սատտիլ վե բաքիզ գարընը նիհայ մուզտարբպ օլարընը ֆարգ իտիյօր իտի։ Ուսուլհանբգ մերգումենին էլինի թուրթագ իսթեմ-տի իսե տե, Գլեմանս՝ ատեթա հիտտեթլենդրեք էօթեյե իթտիկինատ, եթիեն՝ եալվարբրճասընա պիր սետա իլե,

—Բեճա իտերիմ, պրագընը գըզընընդզ կեօրեյիմ... — տեմտի։

Գլեմանս՝ հիտտեթլի պիր հարեքեթլե։ — Տիմեք ֆիքրիմի անլայա՞մատընընդզ մը։ Տի՞մետիմ մի սիզե։ Ճենապը հագգ՝ գըզճբղաղբը չարբարագ, պենի թեյ-տիպ իթմիշ տիր։ Սիզի սեվտիկիմ վե պունը սիզ սեօյլետիկիմ իշխուն պիչարե գըզճբղաղամ էօլիւմ հալինեե կիրտի, ճան չեքիլյօր։ Գունատան սօնրա արթըգ պիր չերեեք սատթ պիլե պուրատա գալմանընը իսթեմեմ։ Գու կիւն սոն տեֆա օլա-րագ պիրպիրիմիզի կեօրտիւք։ Արթըգ վետալալամ։

Գունը տետիքտեն սօնրա Գլեմանս՝ Թուրթուլմամագ իշխուն եթիեն էօթեյե իթիրեք, սալօնատան չըգբպ կիթտի վե կեօզտեն նիհան օլտու։

Անթուանեթ խասթա օլարընատան պերու վալիտեսի՝ մերգումեյի քենտի օտա-սընատա եաթբրբ յօր իտի։ Մերգումե գըզճբղաղ՝ եիզիւ գըզգբրմբզը վե կեօզլերի գաբալը օլտրդը հալտ, պեյիւք գարեօլանդն իշինտե պեյազ չարչաֆլարդն ա-բասընա կեօմիւլմշ եաթբ յօր իտի։ Մատատ տը Սալինեի՝ ուլուգլամագտա օլան չօճուղդն եանընատա օթուրմբշ, եիզիւնե պագը յօր իտի։

Օկիւսթին՝ մուհիպպեսինին եեինատն սալօնա կիրտիկինի կեօրիւկինատ։ — Սեն տիշարը չըգալընատան պերու չօճուգ հիշ գըմբլտամատը։

Գլեմանս հիշ ճեվապ վերմեմի։

Օկիւսթին։ — Նե՞ գատար սա սարարմբշսը։

Գլեմանս։ — Մեբեսոմը կեօրտիւմ։

Օկիւսթին։ — Տիմեք մերգումը գապալ իթմեյե մուվաֆֆագաթ իթտի՞ն մի։

Գլեմանս։ — Խա՛յր։ Թենպիկհաթըմա մուղայիր օլարագ եվիմտեն իշերի կիրմիշ տիր։

Օկիւսթին։ — Էյ սօնրա՞...։

Գլեմանս։ — Սօնրասը նե՞ օլաճագ, գօվտուսմ քենտիսինի։

Օկիւսթին։ — Գլեմա՛նս։

Գլեմանս։ — Ահ, սեվկիւլիւ գըզըմբն օրատա էօլիւմ տերեճեսինատ մուզ-տարբպ օլարընը պիլիրիմ... Հեր իթիմզին տե մերգումեյի գուրթարամայաճա-ղըմբզը հրսս իտիյօրբմ։ Գարամբը հեր քեսե գարատարդրմ իշխուն, զանն իթտին քի ո՞ տա մը գարատրմ, վե քիմսեյլ գապալ իթմեյտիկիմտեն ա՞նը տա մը գա-պալ իտեմեզ իտիմ։ Գունը սանա խիւլուսը գալպ իլե սեօյլեմեյօր իտիմ... — տեմտի։

Վե հեման ալշագ վե թեյալը պիր սետա իլե Մատատ տը Սալինեի քենտի իլե պահրիյե զապիթինին արասընատա ճերյան իտեն միւնագասյը հիքեայե իթտի։ Օկիւսթին՝ մուհիպպեսինին ախլագ ու թապիթընը բեք էյի թանբրբղընատան, անընա միճատեյեյ թուրթուլմատը։ Մատատ տը Սալինեի՝ գալպինին էն մուգատես ճիհեթինատեն մեհրուհ վե միւքեմտեր օլան պու վալիտեյի եալընդը թեսեեի իթմեք իսթեմտիկինատեն, պիր ահը տերուն չեքերեք Գլեմանսա սարբլտը վե կեյտի քիչիճեճք գըզընն եանը պաշընատա օթուրտու։

Մամաֆիհի խասթալրգ՝ սինմեմտիքտեն մատատ երթեսի կիւնիւ տահա զի-յատե արթը, վե իշթե օ զեման խասթալրդն նե օլարընը էյիճեճ անաշբլապիլի։ Անթուանեթ՝ հուսմաի թիֆօիտիկ թուրթուլբը օլմաղլա, Օկիւսթին՝ պունը աբ աշիքեար գարբսընա սեօյլեմեմեսինի Մ. Ժօֆրեյ իսրար իթտի։

(Տեվ-ի)

(65)

ՊԻՐ ԳԱՐԸ ԻՔԻ ԳՕՃԱ

ՄԻՒԼԼԻՖԻ

ԱԼՊԻՐ ՏԵԼԼԻ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՖԻԴԻԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

«Գու գօրգագ գատընը գալպինե վիճտանը բահաթսըզլըգ վերիյօր իտի, գի-րա աղբբյալ իգրարը ալդ իթտիկի կիւնիւն էրթէսի կիւնիւ չօճուղը՝ պիլինմեզ պիր խասթալըղա տիւշար օլմուշ իտի։

Խասթալըղրն նե օլտրդընը էթիեն՝ խըտմէթքեարա սիւալ իտիյօր իտի իսե տե, ուշաղն պիր չէյտեն խապտրի եօգ իտի։ Հէքիմլերին սեօզիւ պիրպիրինե ույ-մայօր իտի։ պիրի՝ ատի գըզալ տը, տիկէր պիրի գուշ պօղան տը տիյօր իտի։ Մինի մինի Անթուանէթին աղբը պիր նէօվպէթի պուլընբպ, չօճուգ պօղաղընատա չէտիտ պիր աղբը օլտրդընը սեօյլեյօր իտի։

Գահրիյէ գապիթի՝ զիյատե պիր մալիմամ ալամագսրդն չէքիլիպ կիտէճէկի սըրատա, տիչ օտասընդն կէրիսնետ կենիշ պիր գաբու բէրտէսի աշելբպ, արալը-ղընատան Գլէմանսրն պէմպէյազ պաշը կեօրիւնտիւ։

Էթիեն՝ մէրգումէյի կեօրիւնճէ անիտե օնա տօղրու կիտէրէք գաթի պիր սուրէթտե։ — Սիզինէ պէհէմճէալ սեյլէյճէճյիմ։ — տէտի, վէ պաշընը հա-ֆիֆճէ էյէրէք բէսմը սէլամը էյֆա իթտիքտէն սօնրա սալօնա տուխուլ իթտի։

Կէնճ գատընդն մավի կեօզլերի եալարբրմ կիպի բարլատը։

Գլէմանս՝ արգասընատան գաբուէրը գաբալարագ էթիէնին արգասը սրբա կիթ-տիքտէն սօնրա, պիրտեն պիրե։ — Գաբումատան քիմսէյի իշերի գէյվերմէմէյերի-նի թէնպիկ իթմիշ իտիմ։ Թէնպիկհաթըմբն խիլաֆընատա օլարագ նէ՞ ճէսարեթլէ-իշերի կերեյսրընդզ։

Էթիէն՝ տիք տիք Գլէմանսրն եիզիւնէ պագարագ։ — Գանա իգրարը ալդ իթտիկինիզտեն սօնրա, պէնի եապանեը կիպի էվինիզտեն գօվաղա հագգրընդզ եօգ տրը։

Գլէմանս՝ տահա զիյատե ըենկի աթարագ։ — Եվվեթ, սիզի սեվտիկիմ՝ սեօյլեսիմ վե պիր կիւնահ իշեստիմ։ Գեն հուրը ու

ԳԱՅԸՆ ԳԻՐ ՄՈՒԽՊԻՐ

Միւսթէֆէի Ամէրիգատա Սէն Բոլ չէհրինտէ նէյը օլընան կազէթա լարատան պիրի՝ հէյէթը Թահրիրիւէ սինէն օլուպ մեզիւէթը մուհարրիրանէսիլէ մէշհուր օլան Մատմազէլ Քէմալ նամբնատա կէնճ պիր գրզը՝ Ուաշինկթըն մուխպիրլիկինէ Թարին էյլէսիլ տիր։

Մատմազէլ Քէմալ՝ մեզքիւր կազէթայա հէր գէշմէ պիր մեզթուպ կէօնտէրէրէք, գօնկրէ մեճլիսինէ ճէրէյան իսէն միւզաքէրաթ վէ տարէ հագգընատա իթաթ մաշիմաթ էյլէմէքտէ վէ եազարը մեզթուպլար Սէն Բոլատա քէմալը բաղէթլէ միւթալէա իսիմէքտէ տիր։

Մատմազէլ Քէմալ՝ գօնկրէնին իյճապ իսէն տուխուլիւէ բուսաթնամէլէրինի թեվզիէ մէմուր օլան հէյէթը մահսուսէնինէ միւրաճաաթ վէ կազէթա մուխպիրի սըֆաթըյլա տուխուլինէ միւսաատ իսիմէսինի թալեպ իթմէքլէ, հէյէթը մեզքիւրէ՝ բուխարթը մաթլուպէնի իթա իթմիշ տիր։ Նէ գատար քի, մուխպիրլէրին իգամէթինէ թախսիս օլընան մահալլին գարուսընատա տուրան մէմուր՝ մահալը մեզքիւրատ եալընը էրքէքլէր օթուրպիլիճէկլինի տէրմէլանա մեզգուրէնին տուխուլինէ միւսաատ իթմէսիշ, վէ մեմուրիրինը սարրէտէն պիր գբսը ճիւզիսի տախի պիր գատարնըն կազէթա մուխպիրլիք իթմէսինի թեճվիզ իթմէյէրէք ատէմը գազուլինի թեէյիա իթմէք իսթեմիյէր իսէ յէտ, Մատմազէլ Քէմալ՝ գատարնիրզընն մուխպիրլիկէ մանի օլմայմազընը իսատա ունիսպէթ իլէ, նիհայէթ մահալը մեզքիւրէ կիրմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ տիր։

ՊԱՀՐԸ ՍԷՖԻՏՏԷ ԳՈՒՐՈԱՆԼԸՂ

Պահրը Սէֆիտատէ գուրսանլըղա գարար իճթիհատ թէօհմէթիլէ մաղնուն օլարագ Բիրէտէ բոլիս թարաֆընատա պիր գաշ չախսը թէվֆիֆ օլընարզը կիպի, պիր հարպ սէֆինէսի թարաֆընատա տախի նագսոս ճիվարընատա իքի գուրսան թութուլմուշ օլարզը՝ տիւնքի նիւսխէմիզատ միւնտերիճ պիր Աֆրինա թէլէկրաֆընատա նէյը օլընմըշ իսի։

Պու պագատէ Աֆրինա կազէթալարընատա պազը թաֆսիլաթ կէօրիւլմիշ օլմազլա, պէր վէճհը սաթի նագլ օլընը։

«Այասուլուգ գուրպինատէ իրթիքատագ օլընան գուրսանլըղ իւզէրինէ իճրասընա պազանան թահգիգատը խութիմատիւ՝ քէմալը կէրմի իլէ տեվամ իսիյօր։

«Միւթէհիմլէր՝ Այասուլուգըն Գօրագա նամ մահալի գուրպինատէ թալիֆատը սու ալմագլա մէշղուլ պիր սէֆինէ պուլուգ, գատարնընը գաթլ իլէ սէֆինէյի Բիրէյէ կէօթիւրմիշլէր վէ սըղըրատան իպարէթ օլան համուլէսինի սաթարգատան սոնրա հարէքէթէ հազրլանարգալարը էսնատէ, բոլիս թարաֆընատան սախ ու թէվգիֆ օլընմըշ օլարգալարընը իգբարա վէ իթիրաֆ իթմիշլէր տիր։

«Մէյհուր գատատան Տօմինիգին թահրը գօմանատանընա պուլընան պիր գուրսան սէֆինէսինէ մէնսուպ օլարգալարը հալատ սախ ու կիրիֆթ օլընմըշ օլան տիկէր պիր թագրմ էյլասա տախի իգբարը ճինայէթ իթմիշլէր տիր։

«Բէվիչը հալէ նազարէն, պունլար տահա զիյատէ էմին օլմագ իչիւն գուրսանլըղը՝ Եունանիսթան հուտուտը խարիճինէ իրթիքատագ էյլէյօրլար իսիյ։

«Տահա զիյատէ թաֆսիլաթ ալընմագ իւզրէ, Թինսատա Թութուլան գատատան իւէ թաֆսատընը Աֆրինայա կէօնտէրիլմէյէրինէ ինթիզար օլընըյօր իսիյ։»

ԶԲՕՍԱՆԲ

Մ-ովի վերջին թիւն կրսկի «Մեր վանքերը» յօդուածով։ Երբ ըսենք թէ հրանտ էֆէնտի Ասատուր, Մ-ովի ներկայ անօրէնն, արդի հայ երիտասարդութեան պարծանքներէն սին է որ դրած է իւր մատերը մեր վանքերուն վրայ, կարծենք բաւական երաշխիք տուած կըլլանք թէ որչափ լուրջ նոյնչափ և ազգասէր, որչափ հմայիչ նոյնչափ և հաճելի գրութիւն մըն է այդ առաջնորդող յօդուածը, որմէ կրնան առաջնորդուիլ մեր բազում առաջնորդք և վանահարք։—

Թէև մը ծայրահեղ յաւակնութեանց մէջտեղ, ժողովրդեան զաւակաց համար խիստ ուրախալի է տեսնել հայ երիտասարդ մը, որ իւր բարոյականի մաքրութեան, որ իւր լրջախոհութեան չնորհիւ՝ Ազգ. Կառոյց հոգաբարձութեան անդամակից գտնուելու պատիւն ու պատասխանատուութիւնը կը վայելէ։—

Ամէն անգամ երբ ընթեռնում մի լոյսերէ և անտեղի նկարագրութիւն՝ հայ երիտասարդի մը գրչէն ելած, չքմեղելու համար այդ հայը, կուզեմ կարծել թէ արեան բոցն է, կրակի մղումն է գուցէ պատճառ այդ նկարագրութեան։ բայց սոյն կարծիքս իսկոյն կ'անհետանայ ի տես հրանտին, ի տես Քէչեանին, որոնք՝ գրիչը ձեռք առած օրէն իսկ, պատանեկան ներշնչումներէն հետ, գրած չեն երբէք տող մը, որուն բացատրութիւնն ըլլայ աննպատակ վատաշուութիւն, շուայտ նկարագրութիւն՝ ի սէր նկարագրական արուեստին...։

Հրանտ և Քէչեան, առաւել կամ նուազ տարբեր ճիւղերու մէջ, Ազգին ազիտութիւնն, յուսի սովորութիւններն, վատ ճաշակներն լուսաբերելու, բարեկարգելու և ազնուացնելու կենսական խնդրոյն միայն յատկացուցած են իրենց անդողդոջ գրիչն։—

Ցարգա՛նք իրենց։

Իսիւ թէ հրանտ էֆ.ի խորհրդածութիւնքն ու յորդորներն արժանանային մեր վանահարց և այլոց ուշադրութեան և ընթերցման։ այդպէսին ալ ընթերցասիրութիւն մը, բան մըն է վերջապէս՝ որ կը պակսի կարծեմ։—

Մ-ովի Բ. յօդուածն կամ մանուանդ նամակը կարդալու հաճոյքն ունեցանք Տէմիրճիպաշեանի սովորական եղանակաւ։ այսինքն մատնիչ բարեկամ մըն է որ Ատովմի գրբութիւնն կը հանէ հրապարակ։ Դից և դիւցազանց համար մահկանացու ադամորդւոցս հետ ուղղակի յարաբերութիւնն սրբապղծութիւն մը, անպատիւ բան մը գոլով՝ նիրուանայի սանն ալ իրաւունք ունի խնկարկու քրմոց մինչնորդութեամբ որատալ իւր պագամներն։

Ունկնդրենք երկիւղածութեամբ։ (Տիկնայք իմ և Տեարք։ նախ և յառաջ գիտնալու էք թէ այս Տիկնայ էս և Տեարք հնարողն և, էր երբեմն Ձեր անհուն ծիծաղներուն արժանացող ես եմ։ նաեւ գիտնալու էք թէ երկուքն ալ չփոթութիւններ կընեն նը։ Իւթիւճեան ինքզինքը կը չփոթէ գրաբարեանց հետ։ Զօպանեան ալ Օտեանը կը չփոթէ աշխարհաբարեանց հետ)։ Դուք էք, Տէր, որ կը չփոթէք Իւթիւճեանի խօսքերը։ Իւթիւճեան ամենայն իրաւամբ կըսէ թէ հին գրիչներէն շատերը աշխատեցան և մեր պապերուն հրէշային լեզուն կոկեցին ըստ կարի։ յառաջադիմութիւն մըն է այս։ հարկ է սակայն շարունակել այդ շաւիղն դէպ ի հոն, ուր հայ լեզուն և գրականութիւնը կը փալլի անալալ։ Իւթիւճեան չըսեր թէ գրաբառի կանոններն նոնութեամբ ընդունինք և գործածենք։ այլ կ'պահանջէ որ ակադեմիաներ և ուրիշ տալատական պատասխանատուներով չ'աղաւաղենք, հիմնատակ չի կործանենք ինչ որ իրենք չնեցին և կերտեցին անչափ աքնութեամբը։ Իւթիւճեան կը դրուատէ մեր գրաբարին հոգեցունց սեռերն ու կատիպէ զմեզ տակաւ վարժուիլ տանց։

Իւթիւճեանի սոյն պահանջը զարմանալի չէ։ դիտող մը կը տեսնէ թէ ամէն ոնանք, որք՝ իրը գրագէտ՝ ի գործ կ'ածեն հայ լեզուն հանապազ, կը փափաքին եւս քան զեւս մաքրել, բարձրացնել մեր աշխարհիկ բարբառը, և որովհետեւ հայ գրականութեան բարձրագոյն զենիթն ալ—ուզենք չուզենք—գրաբառին սթափ և ճաղուկ սեռերուն մէջն է, ուստի Իւթիւճեան և այլ ներկուս գրաբէաք կրգձան որ հոն դիմենք, դէպ ի հոն ձկտինք։ Արդէն բնական ինչէ պարզէն բաղադրելին, սառրինէն բարձրագոյնին երթալու բաղձանքը։

Ո՞չ ապաքէն Դուք իսկ կրսէք թէ գրաբարեան կը համարուի Օտեան, որ սակայն աշխարհաբառ կը գրէր միշտ այնչափ բարձր, այնչափ գրաւիչ։

* *

Տեսարանն է Իւսկիւտար, Սաքեա-Մունիի կուատան մէջ, ուր գացած է Իւթիւճեան հասկնալու համար թէ Աբէլ ի՞նչ-ը թարգմանէ՞ թէ ոչ։ ահաւասիկ Իւթիւճեանի սատգած պատգամը։ (Քանի որ էօժէն Սիւ և հիւկօ անչափ կը տարբերին իրարմէ՝ որչափ Օտեան և Մ-ովի, որչափ կոնքուռ և Տօռէ, որչափ Եղեկիել և Զօպանեան..., հետեւեալար զգալու ես, ո՛ Իւթիւճեան, թէ պիտի չը յայտնիս այդ թարգմանութեան մէջ։ մի՛ թարգմաներ ուրեմն)։ Չի թարգմանեց ուրեմն և մենք զրկուեցանք տեսնելէ։ գործ չի տեսնելով գործ տեսնելու եղանակ մըն է այս անկապաշական կամ գեղեցկագիտական։ ասո՞նք ալ օտար չեն կրսէք իրարու։

Քու ձաղկիչ գրչիդ տակաւին չա՞տ պէտք ունինք մենք, ողբացեալդ Գարոնեան։

* *

Ողբացեալ Գարոնեանի Գուլդ կատակերգութեան Ա. արարուածի՞ն ներորդ թէ տասներորդ տեսարանն է որ կը կազմէ Մ-ովի վերջին թուոյն չքնաղ զարդերէն մին։ քանի՛ Գարոնեան նոյն ինքն է գրողը։ իւր սքանչելի գրիչն կեղծել անհնար է։ տալը երկինք որ հնարին լինի և մենք ունենանք Գարոնեանի պէս ծիծաղկոտ, անկեղծ ու վհեսիրա գրագէտ մը։

Ակնկառոյց կ'սպասենք Գարոնեանի կենսագրութեան հրատարակման։ լափրտելով պիտի կարդանք դան անչուշտ յեռ-յեռ։ այնպէս որ հրատա էֆ. Աստուր ապահովապէս հարիւր հազար հայու պիտի կարդացնէ այդ կենսագրութիւնն՝ լոկ երկու երեք հազար օրինակ տարելով։

Եւ տակաւին կըսեն թէ հրաշքի դարերն անցած, գացած են։

* *

Այնպէսի նկարագրական կորովն, լեզուին բարձրութիւնն ակներեւ է։ գալով իմատին, կամ ես կը սխալիմ և կամ (ծիսխոտի մաքսագէտերն սպանելու հրաման տալը ո և է պատիժ չը հրաւիրելէ զատ, այդ տեսակ մի հրաման տուողը կընայ ուղղակի նոյն սպանութենէն ծագում առած ամաթոչակ մը ժառանգել)։ Նման գեղափար մը չի՞գոյացներ ընթերցողին մաքին մէջ քիչ մը։

Յ. Կէ-դ-ը-ճ

21 մարտ 1892

ԳՕԼԷՐԱ

Իրանտա վագը Մէշհէտատէն քէշիտէ գըլընան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մեզքիւրատ զուհուր իսէն գօլէրա իլէթի քէսպը չիտատէթ իտէրէք, ԹուԹուլանարատան 100տէ 27օի, ճեանի կիւնատէ 40 նուֆուս վէֆաթ իթմէքտէ իմիշ։ Խորասան վալիսի՝ խասթալարը մէնը Թէրագէրսը զրմիընտա թէտապիրը մուգթազիտ իթթիխազ իթմէք իւզրէ Մէշհէտ վիւրուտ էյլէմիշ տիր։

* *

Լօնտրատան վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, հապէշիսթանատա հարար թարաֆլարընատա հիւքմ սիւրէն գօլէրա խասթալարը զալիլ օլմուշ իսէ տէ, Սօմալի սէվահիլինատէ էյլեէմմի իճրատ տահգեատ էյլեմէքտէ տիր։

ԹԷՂԱԻՀԱԹ

Գոսօվա վիլայէթինատէ Դալգանտէէն գազասը գայմագամլըղը՝ Բաղտատ գայմագամը սապէդ հաստա էլան լպէյ Թէվճիհ պուլուրլմշ տէր։

* *

Գրուսա վիլայէթինատէ Սանտըրկը գազասը նահիյէսի՝ Զէրքէշ նահիյէսի սապէդ Իպրահիմ Բասիխ էֆ.յէ,

Առանա վիլայէթինատէ Մօթ գազասը նահիյէսի՝ Էվանոս նահիյէսի սապէդ Մէհմէտ Խալիտ էֆ.յէ Թէվճիհ պուլուրլմշ տէր։

* *

Էզրէյա տերտէսթի էմրինատէ զարէթ ու մէսաթի կէօրիւլէն ճանիք սանճաղը Թաղուր ագասը Օսման ագայա կինճի բիւթպէտէն Օսմանի նիշանը իհսան պուլուրլմշ տէր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԴԱ

Գունատա 1½ սէնէ ազտէմ Սէլանիքատէ Եահուտի մահալլէսինատէ վուգու պուլան հարիգատէն միւսապ օլանլարա թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն օ սըրատա 500 լիրա իհսան պուլուրլմշ օլմագը կիպի, Լօնտրա վէ Մարսիլիա եահուտիլէրի իլէ Գարոն հիրշ Թարաֆընատան տախի քիւլլի իանէ վէրիլմէյէլ, մեճմուը 550,000 ֆր.ա պալիշ օլմըշտը։

Մէպլաղը մեզքիւրը նըսֆը՝ հարիգէտէկէատանը Թէհվինը իհթիյաճընա, վէ նըսֆը տիկէրի խանէլէրինին ինչասընա սարֆ օլընարագ, յէմէնաքֆէր սթասիոնը ճիվարընատա միւպայէա օլընան արատա իւզէրինատէ 56 խանէ վիճուտէ կէլմիշ տիր։

—Կէչէն ճումատա էրթէսի սապահը հայտարը Բաշատան հարէքէթ իսէն Անատոլու չըմէնտիֆէրի գաթարը գաթարը իպտիտէ եարբմ սապի գաղարագ Տէրինճէ սթասիոնը։ Շէմսի բաշա չիֆթիլիկի արատանատա թըրավէրսէրին իշինատէ եաթմըշ օլան պիր ինսան իւզէրինատէն կէչտիքատէն սոնրա թէքրար ավտէթ իտէրէք մուտալէնէ իտիլիրքատէ, մէրգումը 18 եաշլարընատա պիր չօպան օլուպ մագթուլէն պրրագրլմշ, վէ հէչ պիր էէրինատէ եարավէ պէրէ պուլընմադրպ եարընը պուլընմշը տէր։

Վագտա իդմիտ հիւքիւմէթինէ իմպարտ իտիլտիքատէ, տէրհալ մահքէմէի ճէզա բէխսի իլէ միւատատի ուրմումի օրատա պիլագիմէ, մագթուլը քէշֆ վէ մուալենէ իթթաքատէն սոնրա, Տավիտ ագանըն չիֆթիլիկի չօպանլարընան 2 քիչիւի մաղնունէն թահրը Թէվգիֆէ ալարգալարը կիպի։ բաղար կիւնիւ տախի մէճիտը իտարէ ազասընան 2 գաթ իլէ միւսթանթիգ վէ մէմուրինը սարէ մեզքիւր չիֆթիլիկէ կիտէրէք, իճապ իտէնլերի իսթիճվագ վէ իսթինթագ էյլէմիշլէր տիր։

ՕՍՄԱՆԼՈՒ ՊԱՆԿԱԳՈՒՄԱՐ

1892 ՄԱՐՏ 31 ԳԻՇԱՐՕՐԸ

ՄԱԼԱՏԻՈՒԹԻՒՆ	Օսմանլի լիրա
Ոսկեղէն դրամ	5,500,000
Արծաթեղէն դրամ	4,810,733 23
Ամանաթներ (Գանձանակներ)	744,198 15
Ամանաթներ պետական գանձարանի	6,193,515 96
Ընթացիկ հաշիւներ	1,325,917 47
Մի-քանի հաշիւներ Հարկերի գանձման	4,314,181 13
Մի-քանի հաշիւներ—Գանձարանի գործերու	4,707,771 21
Ընտանի գերեզման իւղերու օգտման մասին	140,696 34
Դիմում մի հրամ	61,941 56
Մի-քանի վիճակներ	21,767,938 07

Մ-ովի Լ. ԼԱ ՏԻՒԱՆԻ

ՏՈՒՅԺՈՒԹԻՒՆ	Օսմանլի լիրա
Ոսկեղէն դրամ	41,000,000
Թղթադրամներ	800,813
Ամանաթներ (Գանձանակներ)	»
Ընթացիկ հաշիւներ	1,329,366 32
Ընթացիկ հաշիւներ Հարկերի գանձման	6,196,567 58
Մի-քանի հաշիւներ Գանձարանի գործերու	1,249,810 41
Ընտանի գերեզման իւղերու օգտման մասին	593,147
Դիմում մի հրամ	5,072 27
Մի-քանի վիճակներ	791,851 49
	21,767,938 07

Մ-ովի Հիմնադիր Վիճակներ

ՐՕՄԱՆԼԱՐԸՄԸԶ

Գունատա ազտէմ կազէթասընատա թէֆրիգա սուրէթիլէ նէյը օլընան Զէվճ վէ ԳԸՍԳԱՆՃ Զէվճէ, վէ հիրմէթամիզ պիր տավա նամ թիւրքճէ բօմանլար իլէ, կնոջ մաց կնճ նամ երմէնիճէ բօման՝ պուքրէ ճիլտէնիպ քիթապ չէքիլիւէ վաղ իսիյմիշ վէ սթիտէքի ֆիսաթլար իլէ Զագմագիրլարատա Գավաֆեան Յովսէֆ էֆէնտի քիթապճեանընատա, Պահճէ-Գարսէրընատա սուճու Պօղոս վէ Յակոբ աղալարընն տիւքքեանլարընատա, վէ Պէյօղլունատա Թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընատա մէվգրի ֆիւրուսթա չէդարլըմշ տէր։

	Գին	Ղ.
Զէվճ վէ ԳԸՍԳԱՆՃ Զէվճէ	752	20
ՀԻՐՄԷԹԱՄԻԶ ՊԻՐ ՏԱՎԱ	238	7
ԿՆՈՋ ՄԱՏ ԿԱՑ	415	10

(82)

ԱՆԶԳԱՄՈՒՀԻՆ

ԳՐԵՑ

ԼՍԻԼՈՒԱՆ

—Խանո՛ւմ,—Դիւլիի խօսքը կտրեց մի մուրացիկ յանկարծ տանը մէջ ցցուելով և ուղղակի Դիւլիին նայելով,—խանո՛ւմ, քո հօրը հոգւոյն համար, քո մեռելներուն հոգւոյն համար, մէկ ողորմութիւն չնորհէ, անաչք աղքատ եմ, կոյր եմ, ողորմէ՛ ինծի, Աստուած քեզի աչաց լուսով պահէ և քո մօրդին հատցնէ։ Դատաւորներուդ երկար կեանք, բաներուն, գործերուն յաջողութիւն պարգեւէ՛, պանդուխտներդ ձեզի դարձնէ, Տէր Յիսուսը, խանո՛ւմ չան...։

—Շնբե՛րան,—ոռնաց Ճխան աղքատին կողմը երթալով,-շնբե՛րան, ո՞վ հրամայեց քեզ մինչեւ ներս մտնե՛լ։

—Ներեցէ՛ք... տիկի՛ն, կոյր եմ...։

—Մա՛լը իմ,—բարեխօսեց Դիւլի,—եթէ աչք ունենար, ներս մտնելը գիտենար, իրաւունք պիտի տայի, բայց՝ քանի որ կոյր է, ներե՛ցէք իւր յանցանքը։

—Դէ՛, դուրս ե՛լ, չո՛ւտ, դո՛ւրս ե՛լ, քանի որ ծեծ չես կերած։

—Ճխան մօրքոյր,—լսուեցաւ դրան արանքէն,-Ռէս Յարոն բարեւ ըրաւ թէ, թող հրամմէ գայ, Դօրօյենց Տէփանի խնդիրը կարգադրենք։

—Գղի՞ր, դո՞ւ ես։

—Հրամանք ես, մօրքոյր չան, ես եմ, ինծի ռէսը ուղարկեց։

Ճխան մոռացաւ աղքատը, դուրս սլացաւ խորին գոհունակութեամբ։ Երբ Դիւլի ապահով եղաւ նորա հեռանալուն, աղքատին մօտենալով,

—Բարով եկար, ծերունի հայր,—մրմնջեց ուրախութեամբ։

—Բարով, աղջիկս,—աչքի կապոցը մի կողմ առնելով պատասխանեց Տիկօ։

Դիւլի յօժարութեամբ ընկաւ ծերունւոյն թեւերուն մէջ, իսկ վերջինս անպատ համբոյրներով ծածկեց զնա, մի քանի անգամ որտին վերայ կարօտագին սեղմելով։ Ի վերջոյ հարցուց Դիւլի մուրացկին.

—Նամակ ունի՞ս։

—Այո՛, աղջիկս, ունիմ նամակ... բայց՝ թող որ նախ իմ ուրախութիւնս յայտնեմ և շնորհաւորեմ քո անկեղծ հայրասիրութիւնդ... է՛հ... ես դրան ետեւ պահուած էի և լսեցի ամէն բան, լսեցի քո անվեհեր դիմադրութիւնը և հարցապնդումը... Շա՛տ լաւ ըրի՛ր, կեցցե՛ս...։

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԺՐԱԳԼՈՒԽ ԿԻՆԸ ԻՒՐ ԱՐՈՒՍՆԻ ԴԼԽՈՒՆ ՊՕԱԿՆ Է

Ճխան առանց հեռուը նայելու, գրեթէ վազելով ընկաւ Ռէս Յարոյի տունը։

Սա այն ռէսն է, որ ապաստանարան տուեց Ազարիկին երբ նա ծոցը էր ընկած. այն ծերունին էր՝ երբ Ազարիկ Վանայ կողմերը չըջելէ յետոյ կրգար Փչաւան և նորան հանդիպելով հարցուց Ճխանի տունը։ Վերջապէս նոյն Ռէս Յարոն էր, որ Վանէն մինչեւ գիւղ Ազարիկին ընկերացաւ ու կիսովին պատմեց Ճխանի արարքը։

Ռէսը գեղջուկներով շրջապատուած՝ նստած էր իւր տանն առաջ, կալավարը, երբ Ճխան հեւալով երեւցաւ։

—Այս անզգամին Աստուածն է ոսկին,—դիտեց ծերունի ռէսը հառաչելով երբ նա կերեւէր հեռուէն։—Այս գարշելի արարածուհին չը պիտի համզուի, Տեփա՛ն, այլ յամառաբար պնդէ իւր կարծեցեալ իրաւանց մասին։

—Զը գիտեմ, Յարո աղա,—պատասխանեց մի արեւակէզ, նիհար չինական արի դէմքին և խօսքին վերայ դրոշմուած էր ահռելի թշուառութիւնը,—Յարո աղա՛, ախար, դու լաւ գիտես իմ վիճակն ու կացութիւնը, դու ծանօթ ես իմ դառն վիճակին, միթէ չի՞ պիտի զիջանի նա ձեր յորդորանքով, չը պի՞տի կարեկցի ողորմելի ընտանեացս վերայ... ո՜հ, ինքն ալ կին է, ինքն ալ ծնող է։

—Ա՜հ, բարեկամ,—պատասխանեց ծերունին կարեկցութեամբ, մարդասիրի, ազգասիրի, քրիստոնէի յատուկ շեշտով,—բարեկամ, այո՛, իրաւունք ունիս շատ բաներ յուսալու, սակայն՝ այս անզգամուհին այն անձերէն չէ։ Նա, այո՛, կին է, կին է և մայր, բայց անգութ կին, ապաղիք մայր։ Մի ոսկին թանկագին է նորա հայեցակէտով։ իւր միակ զաւակէն իսկ...։

—Անբա՛ղդ, անբաղդ եմ՝ Ռէս Յարո,—բացագանչեց Տեփան բուռն յուզմամբ։

—Ոչնչացաւ հայրենի հարստութիւնս, չիջաւ օճախս բոցն ու ծուխը։ Ես որ երբեմն այս ու այն աղքատին կողորմէի անձնուիրաբար, դուռս բաց էր Աստուծոյ հիւրերուն առաջ։ Երեսուն կարիճ կը բոլորէին սեղանիս շուրջ, երբէք անգութ չեղայ պարտականներուս նկատմամբ։ Տարաժամ, անընական մահեր մի առ մի քաշեցին սիրելիներս, հարուստ տունս աւերակ դարձաւ։ ես իբրեւ բու մնացի բազում մանրիկ որբիկներով... ընկճուայ պարտուց մէջ, տասին հինգ տոկոսով խսպառ մատնուեցայ ողբալի թշուառութեան... ա՜հ, եթ, չլինէին այն որբերը, եթէ չլինէին այրիները՝ որոնք ինձմէ հաց կուզեն, միայն հաց, վասնզի՝ վարժուեցան մերկութեան... այո՛, եթէ նոքա չլինէին, ես իսկ իմ կեանքս պիտի զրաւէի... ես ինձ ծով պիտի գլորէի՝ մահուան մէջ լուսալով հանգիստ գտնել...։

(Շարունակելի)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

ՍԻՄՈՆ ԳԱԲՐԱՄԱՃԵԱՆ

ՆՈՐ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՎՈՒ

Սոյն նոր բառագիրքն իւր ճոխ պարունակութեամբ արժան է ջերմ ընդունելութեան բանասէր ազգայնոց։

Մէն մի օրինակն ընտիր լաթակազմ կը վաճառուի 15 դահեկան։

Կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս, Հաճոբուլու խան, թիւ 29, Նոմէպէս Նշան Պէրպէրեանի տպարանն։

2–3 սենեակէն պէրու հարեւմիին ղբյգը սառը վէ պէօրիւնտէ պիր սանեը իլէ տիւշար օլորղը էմրագտան թալիւսը կէրեկան թիմէք իչին չէհրիմիզտէ պուլնան ռթբպապի հազիգատան պիր չօգլարընա միւբաճաթ էյլէտիկիմատ, պիր սէմերէ հասրլ օլմալարագ թիտրիլէրի թավսիյէյէ մէպնի թէպարիը համալա չբգաբրլմէլ իտի։ Պունատան չէնա կիւն մուգատտէմ Զիրէ սէշայիխինտէն վէ Խարիգաթը Դառարիէյէ մէնտուպ Մահմուտ բաշի Վէլի ճամիի չէրիֆի գուրպինտէ սառին շէյլա Ահմետ էֆ.նին նէֆէս թիտիկի խասթալարը պիրինուլլահու թառալա չիֆառագ էյլէտիկի կազէթալարտա միւնտէրիճ պուլլնմասը իւդերինէ չէյլար մումարիյէհէ միւբաճաթմրտա 8-10 կիւն զարֆընտա խասթառմզդ պիհէքմէթուլլահու թէալա չիֆառագ օրտրը կիպի, չօգտուն պէրու էսիր ֆիրաշ պուլնան գանինվալտէմ ասախ իստէի սրհէթ թիմիչ, վէ 4-5 եաշրնտա պուլնան քէրիմմ տախի երնէ մուսիլէյէին օգուսմասրյտա միպթէտա օլորղը խասթալրգտան գուրթուլմրղ տրը։ Պինաէն ալէյհ մուսիլէյհէ թէչէքիւբ իտեր վէ իչպու վարագամրն միւթեպեր կագթմանզդն պիր քէօչկինտե տէրճ իտիլմսինի թէմենի էյլերիմ։

Ասաքիրը Շահանէ գօլաղալրբնտան
Նուր

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԵՄԷՆՏՓԷՐԼԷՐԻ

ԻԼԼ

Անատօլու չբմենարֆէրլերի միւտիրլիթի՝ պէրվէհհը օթի իքի մուվագաթ թարիֆանը մէվգբի ինճբրլ վաղ օլընաբղրը իլան իտեր։

Շեօլէ քի, թարիֆա նուսէրօ 10.— Ինէօնիւ վէ Պիլէհիք սթասիօնլարընտան 15 թանէլաթօլրգ թամմ վակօն իլե, վէ եաստ էն ազ մրգտաբ օլան պու սրգէլեթ գրյմէթինին թէէտիւէսրլե ուն նագլիաթը իչիւն մէրի օլաճագ սէրը ատի։ Իշպու թարիֆա մուճիպինէ, պիր սէնէ զարֆընտա անի պիր միւրսիլ վէ եա միւրսիլէյհ թարաֆընտան 1500 թանէլաթօ նագլիաթ իչիւն ֆիլաթճա եհվենիլէթ կէսսթէրլէճեք տրը։

Թարիֆա նուսէրօ 11.— Պէհէրի 10 քիլօկրամա գատար տէնք վէ ատիր քիւիւք եյեա նագլիաթը իչիւն թէքմիլ խաթթ իւդերինէ մէրի օլաճագ տրը։

Իշպու թարիֆալարը ֆիլաթ վէ չերտիթի հագգընտա տահա միւքէմմէլ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր՝ ալեագատար օլան սթասիօնլարը իլէ, հայտար-բաշատա գումբանեարնը ուսմուրը թիւճարիլէ իտարէսինէ միւրաճաթ իտեգիլիրլեր քի, օրալարտա մէգբիւր թարիֆալար կիւմիւշ ագչէ իլե 1էր դրչ. ֆիւրուխթ օլունմագտա տրը։

Միհիթիրիճեթ

2 յունիս 1892 4—3

ՍՈՒԼԹԱՆԻԷԹԼԷ ՆՕԹԱ ԹԷՏՐԻՍԻ

Նօթա մուալիմի հաճի Էմին պէյ թարաֆէնտան նէյր օլընան մուսիգի նօթալարընն մահալը ֆիւրուխթ Գալաթգճելար պալընտաքի տիւքքեան օլարղը հայտ, պունատան պէօյլե մէրքեր թէվզի իթթիխադ օլընան Պապը Ալի ճատտէսինտե 26 նիւմէրօլր Թ. Հ-էէ-ի քիւթուպխանէսինէ նագլ օլընարագ, Գալաթագճելար պալընտաքի տիւքքեան՝ շիւգե հալինտե պրրագելարդը, վէ մահդա ֆէննը ճէլիլը մուսիգինին էասը մէթին վէ բէսթի թ.ամսիլ էմ.ան նօթանն թէսիլ վէ թէսրիի թամսիլի մագսէտիլե եալընը օտտ քիրաաը միւտավիմէրինէ թէէտիլ իտիլմէք իւզրէ Պապ Ալի ճատտէսինտե Մահմուտ պէյ քիւթիւպխանէսինէ մութասրլ էսկի Մոռալէր ճէհ-ան իտարէխանէսինին պուլնարդը խանտա միրը մուսիգիհէթարաֆրն տան մէճճանէն նօթա թէտրիսաթը նա իպթիտաբ օլնարդը՝ հավէսքէտաբանը ֆէննը մուսիգիյէ իլան օլարը։

4—4

ԻԼԱՆ

Լէգօնսմի էնմէրնասիօնալ չիրքէթի՝ պու տէֆա Գուլումճեան Դէրդ աղայա թահսիլտարլրգ մէմուրիյէթի վէրմիշ օլմաղլա, ապոնէլէրին քէնտի ալրգալարընը օնա թէսլիմ էթմէլերի իսթար օլընը։

ՏՕԳԹ. Ֆ. ՏԱՎՈՒՏ

Բարիզատ ֆէննը թրպպ մուալիմի Մ. Բոթէնին ուսմուսի թէտավիխանէսինտ վէ մուալիմ Մ. Շարգոնը սիններ խասթալրգարընա մախսուս թէտավիխանէսինտ 10 սէնէ միւտտէթլէ թապիպ մուալիմինիկին իչիւ թիմիչ օլան Տօգթ. Ֆ. Տավուտ՝ պու քէրրէ Բարիզատէն Տէրսասատեթ ավտէթ թիմիչ տիր։

Թապիպը մումարիյէհ՝ Պէյօղլունտա Մէքթէպ սօգաղընտա 26 նօմէրօլը խանէտէ իգամէթ թիմէքտէ օլուպ, հէր կիւն խասթէկեանը գալուլ թիմէքտէ, վէ հէր շարշէնպէհ կիւնէրի էօյլէնտէն թիթիպարէն ալաֆր. ագչամ սաաթ 4է գատար մէճճանէն թէտավի էյլէմէքտէ տիր։

Քէչա թապիպը մումարիյէհ՝ սալը, բէնճէնպէհ վէ ճուամա էրթէսի կիւնէրի ալաֆր. սաաթ 9տան 10ա գատար Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա 18 նօմէրօտա Ա. Մէրհամէթճեան էֆ.նին էճգամանէսինտ քէնտի խուսուսի օտասընտա խասթէկեանը գալուլ թիմէքտէ տիր։

Ֆուգարալար՝ մէճճանէն թէտավի օլընամագ տրը։

ՊԷՕՃԻՐԻՔ ԳԼԹԱՏԱ

ԷՎՐՕԲԱ ԽԱՐԻԹԱՍԸ

Մէշհուր Քիէբէրթին սօն տէֆա նէյր թիտիկի խարիթասընտան թէրճմէ օլընարագ մէվգբի ինթիյարէ վաղ օլընան էվրօբա խարիթասը՝

Պէզի վէ վէրնիի տուվարա սաբլանը, Ֆիյաթը 30 դրշ. տրը։

Պէզսիզ ատիսի Ֆի 45 դրշ. տրը։

Տէրսը՝ Սուլթ.ան Համմամը ճիվարընտա Ուղուրլեան էֆ.նին 5 նօմէրօլը քեաղրտեը մաղազասը օլարղը իլան օլընը։ 8—7

ՍԱՐԱՖԻՏԻ

ԷՎՐՕԲԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 յունիս	
Ենկլ. էսկասը Ինկ. Լիր.	86·81
Ցաս. էսկասը աշբլարը	20·25
» » գաբանտը	20 25
» » Սէրբ Ա	80-½
» » » Գ	28-¼
» » » Ս	20-¼
Սթօքհան 1871	95-½
Ցանանլը Գանգասը	18 ¾
Ռուսիա խաթիդրաղը	106 ¾
Մրբբ. տուլ. մութահրաֆ	98-¾
» խաթիպաղը	100-½
Ցաքրա Սանկյէ Մլբբը	95 ½
Նօլիյա խաթիդրաղը	102-½
Գուլկար խաթիդրաղը	89-½
Դուշէքօ Բարիզ Ն ալ վաճ	25·50·
Բարիզ Ա յունիս	
Ֆրանս. էսկ. Ն % Ֆր.	98·57½
» » 4½ %	105·2½
Եգիպ Օսմ. էսկասը աշբլարը	20·47½
» » » գաբանտը	20·45
Մինաստէլի Սէրբ Գ.	
» Ս.	20 27½
Բուլգէլ չբմենարֆէրբ	85·
Օսմանի	58 -
Օսմանլը Բէյթիսի էսկասը	573·75
» Գանգասը	595·
Իրէտի Լիսնէի	780·
Իրէտի Ֆոնսիէ	114·-
Ֆոնթուար ս'Էսպանիէ	515·
Մէլէյիշ ազանսնը	2758·
Խթալիա էսկասը	91 75
Մլբբը Ֆոնս. մութահրաֆ	485·
Բաօրիէ Թիւրքի	427 50
Ռուսիան Ն % 1879	97·50
Դուշէքօ Ն ալ վաճ	25·18
Վիէննա Ա յունիս	
Լօնտրա իւզէրինէ գա'զրօ	119·70
Բուլգէլի չբմենարֆէրի Ֆի.	41·60
Օսմանլը Բէյթի ազանսնը	178-50
ԳԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱՍԸ	
Լան. ռաժ. սիւն ազչ. դար.	22·09
» » » էն եիւքսէգ	22·12
» » » էն ալշալը	22 09
Գաս. սապահ աշբլարը գ. գ.	22·12
Թանվիլիթը Օսմանիյէ	85 05
» » » էն եիւքսէգ	85·18
» » » էն ալշալը	85·05
» » » աշբլարը գ.գ	85·1)
Ռենթ Ա.	80·15
» Գ.	28-
» Դ.	22·12
Բուլգէլի չբմենարֆէրբ	84 75
Ազչէ Ֆանդի	6-
Բէրօր Ղրչ.	17 ½
Էվվալէսգ »	27 ½
ԳԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ	
Դրէսթ Ժէնէրալ	7·36
Ցթամանլ պանգասը	8-
Ցասիէթէ Ժէնէրալ	4-20
Բէժի ազանսնը	16-20
Ֆրանգայ	5-75
ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ	
Սաժ. Լիրասը 100 գրշ.ատն	Ղբ.Բ.Ֆ
Պէյալ մէհքեմէյէ Ֆարգը	108 02
Մէքսիկա »	98-
Գէնուէ »	101 20
Ալթբլրգ »	102 20
Խնիլէր Լէրասը	110·06
Ֆրանսրգ ալթունը	37-22
Ռալ	89·30
Դրէմից ալթունը	81-15
Նորվէճ գայմէսի	8-70
ԹԱՄՖԻՃԻ ՓՕԱՂԸՏԸ	
20) Լիր գեաղրա	
50) » »	16
100) » »	
500) » »	
1000) » »	16·
10000) »	16
ԴԱՄՓԻՕ	
Լանտրա	109 5/8
Գարդ Ն ալ վաճէլի	25-

ԻԼԱՆԹ

ՊԱՂՉ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

(28) Գօսօվա ֆբրգասը տաթիլինտէ պուլրնան ասաքիրը Շահանէ հայվանաթը իչիւն 308 սէնէսի զարֆընտա մուգթագի էյեսի մուլթապիլէ՝ միւպայէա օլընմագ իւզրէ մէվգբի միւնագասայա գօնուլմբ օլարղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտան իթիպարէն նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուժումիյէ տաբրէսինէ կէլմէլերի։ 3—3

* * *

(29) Ճէնուար ճէնապը Միւլիւքաճնէ մուայենաթը իչիւն միւպայէա օլունճաղը էվվէլճէ իլան գրլընան 550,000 գբյէտէն 650,000 գբյէյէ գատար սիպիր եաղընրն մայիսը բումինին 28ինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլեճէկինտէ, վէ 30ընճը ճուամա էրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 թէնգիլի գապուլ օլունճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաբրէսինէ կէլմէլերի։ 3—3

* * *

(30) Հայվանաթը միրիլ իտարէ սի իչիւն միւպայէա օլընճաղը էվվէլճէ իլան գրլընան 4 միլեօն օգգարրանրն պէհէր գրյէսի 24 բարա 45 առնթիսէ թալիպի էօհտէսինտ օլուպ, մայիսը Բումինին 27ինճի չարշէնպհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլեճէկի վէ 20ինճի բէնճէնպհ կիւնիւ տախի 100տէ 5 թէնգիլի գապուլ օլընճաղը ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաբրէսինտ կէլմէլերի։ 3—3

* * *

(31) Էսերը ճէտիտ քեաղրաբ՝ թօր 400, պէհէր գբյէի ճէտիտի 5 ղ. 5 բարա,

Թէք Սթամպոլ քեաղրաբ՝ թօր 500, պէհէր գբյէի ճէտիտի 5 ղ. 5 բարա,

Զիֆթէ Սթամպոլ քեաղրաբ՝ թօր 100, պէհէր գբյէի ճէտիտի 6 ղ. 30 բարա,

Էլէք քեաղրաբ՝ թօր 200, պէհէր գբյէի ճէտիտի 6 ղ. 15 բարա,

Թէք բավեա քեաղրաբ՝ թօր 600, պէհէր գբյէի ճէտիտի 3 ղ.

Էլէք պաթթալ քեաղրաբ՝ թօր 200, պէհէր գբյէի ճէտիտի 180 ղ.

Զիֆթէ Սթամպոլ գբթասընտա բէրտալը բավեա քեաղրաբ՝ թօր 400, պէհէր գբյէի ճէտիտի 3 ղ. 5 բարա,

Զիֆթէ բավեա քեաղրաբ՝ թօր 300, պէհէր գբյէի ճէտիտի 3 ղ.

Բէրտալը բավեա քեաղրաբ՝ թօր 100, պէհէր գբյէի ճէտիտի 3 ղ. 5 բարա,

Բէրտալսրգ բավեա քեաղրաբ՝ թօր 400, պէհէր գբյէի ճէտիտի 3 ղ.

Ճէրեմէ Ասէրէսի մաթպասը ճէբիտ վէ լեթթօկրաֆիա գբսմբրը իչիւն միւպայէա օլընմագ իւզրէ մէվգբի միւնագասայա գօնբլան պալեատա մուրագգամ 10 գալեմ քեաղրաբ՝ ֆիյաթը մուրագգամէլերիլե թալիպի էօհտէսինտ օլուպ մայիսը Բումինին 28ինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայա պիլիճա մէզգիւբ կիւնտ գարարը գաթիսի վերիլեճէկինտէն, իթասընա վէ 31ինճի կիւնիւ 100տէ 5 թէնգիլինէ թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաբրէսինէ կէլմէլերի։ 3—2

* * *

(32) Եգօտրա ֆբրգասը իչիւն միւպայէա օլընճաղը էվվէլճէ իլան գբլընան տագիգին պէհէր գբյէսի 60 բարատա թալիպի էօհտէսինտ օլուպ, հազիրանը Բումինին 1ինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլեճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաբրէսինէ կէլմէլերի։ 3—2

* * *

(33) Նիզամիյէ էլպիսէ անպարբ իչիւն միւպայէա օլունմագ իւզրէ մէվգբի միւնագասայա գօնբլան 25000 արշընը ճէտիտ գանավացօնրն պէհէր արշընը ճէտիտի 2 ղրշ. թալիպի էօհտէսինտ օլուպ, մայիսը բումինին 27ինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայա պիլիճա մէզգիւբ կիւնտ գարարը գաթիսի վերիլեճէկինտէն, իթասընա վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնգիլինէ թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ Ուժումիյէ տաբրէսինէ կէլմէլերի։ 3—2

* * *

(34) Ինչաաթը ասքերիյէ իչիւն միւնագասասը դալեթէ վասրլ օլան 1 միլեօն ատէտ Քեաղրտխանէ Թուղլասընը՝ ատատ օլտուղը ինչաաթին միւսթաճէլիլեթինէ մէգնի մայիսին 27ինճի չարշէնպհ կիւնիւ իհալէսի մուգարրէր օլտուղընտան, թէնգիլինէ թալիպ օլանլարը՝ 200 լիրա թէէմինաթ ագչէսիյի ինչաաթը ասքերիյէ տաբրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։ 3—1

* * *

(35) Իզմիտտէ պուլընան ասաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայէա օլունճագ նանը ազիզին պէհէր ճէտատ գբյէսի 40 բարատա թալիպի էօհտէսինտ օլտուղընտան, հազիրանը բումինին 1ինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլեճէյինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաբրէսինէ կէլմէլերի։

* * *

(36) Եանեա վէ Բրբէվէգա իլէ Բարկա, Լօրօս, Զակօր, Մէցօվա մէվգբլարընա պուլընարբլան ասաքիրը Շահանէ վէ հայվանաթը միրիլ իտարէսի իչիւն միւպայէա օլունճագ օլան էմ վէ կիլասընը՝ մայիսին 31ինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլեճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաբրէսինէ կէլմէլերի։ 3—1

* * *

(37) Պէյիքճէ գատա Խարլեատին իսքելեսինտէն Բանկալթիլ նագլ օլունճագ քիւլիլեթի թուղլարն նագլիլ իւճբէթի մունագասարնն մայիսին 31ինճի բուգար կիւնիւ գաբարը գաթիսի, ֆէրատար 100տէ 5 թէնգիլմբը մուգարրէր օլմաղլա, թալիպ օլանլարը՝ ինչաաթը ասքերիյէ տաբրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։ 3—1

* * *

(38) Շամբ չէրիֆտէ պուլընան ասաքիրը Շահանէ իչիւն 308 սէնէսի հազիրանը իպթիտասընան իթիպարէն պիր սէնէլիգ օլմագ իւզրէ մահալիսնէ մէվգբի միւնագասատա պուլընան բուգնը սատ իլե զէյթին եաղընրն պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտէն իթիտալարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաբրէսինէ կէլմէլերի։ 3—1

Շուրա—Պահրիյէ

Ճանիպը ալիսինտէն

Զապթեան վէ ասաքիրը պահրիյէի Շահանէնին իլ. եիւգ սէնէսի էլպիսէի չիթթիյէսի լեվազիմի իչիւն լիւգում օլան օն տօգուզ գալեմ եչեանրն միւնագասայը իճրա գբլընճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ չէհրը հալը Բումինին երբմի սէքիզնճի բէնճէնպհ կիւնիւ Շուրայի Պահրիյէյ կէլմէլերի իլան օլունը։

25 մայիս 308։

Շեհր Էմանեթի

Ճանիպը ալիսինտէն.

Թօրթաչը պիմարխանէսի իչիւն միւպայէասը մուգարրէր օլան օն տօգուզ գալեմ մէլուսաթ վէ եշեան սահրէնին սէնէի հալիյէ հազիրանրնրն օն պէշինճի բազար երթէսի կիւնիւ իհալէի եվվելիյէ վէ օն թիթնը սալը կիւնիւ տախի իհալէի գաթիսի իճրա գբլընճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թէէմինաթ ագչէլերիլե պէրաբեր Շեհր Էմանեթի մեճլիսինէ կէլմէլերի իլան օլունը։

21 մայիս 308 3—2

Եվգաֆը մազգուրէտէն հազրեթը իպրահիմ Խալիլ իլ Բահման ալէյհ իւս սէլաթ վէս սէլամ էֆէնտիմզ հազրեթլերինին վագֆը չերիֆինտէն Պէնի Սուուպ գազասընա թապի էմմը Խալիտ գարիսինին սէնէի հալիյէ մահսուսպէն 17,000 ղրշ. պէտել իլէ մահալլի թալիպի իւզերինտէ օլտուղը՝ Պէյրութ էվգաֆ մուհասպէճիլիկինտէն վարիտ օլան 19 մայիս սէնէ 308 թարիխի թելէկրաֆնամէտէ պէյան օլունարղընտան, մեզգիւր գարիէ աշարընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն սէնէի հալիյէ մայսինին 30ընճը կիւնիւնէ ամկին Տէրսասատեթճէ էվգաֆը հիմայուն խազինէսի ուսմանիյէ ուսմանիյէ իտարէսինէ, վէ մահալինճէ մեճլիսը իտարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

23 մայիս 308 5—3

Թօրխանէի Ամիրէ մալնեաւն Բիրի-Թաշատա քեաին թուղա հարմանը մահալինին միւտաճաթ իրճարը միւնագիրէ օլմրշ օլմասրյա, զուհուբ իտէճէք թաղիպնէ իրճար ու իհալէսի զրմիրնտա միւզայէտէսի տէրտեսթր իճրա իտուկինտէն, իթթիճարրը արգու իտէնլերին՝ չէրաթթի թաֆսիլաթրը անլալագ զամմարրը իճրա իթմէք իւզրէ պէհէր եէմ սաաթ 5տէն 10½ գատար թօր խանի Ամիրէ մեճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

23 մայիս 308 3—2

Ժանտարմա տարիէսի ագամբյա Տէրսասատեթ վէ թաչրա ժանտարմա վէ զապթա ալայարը իչին 308 սէնէսինէ մահսուսպէն պիր սէնէ զարֆընտա թապընա լիւզում կէօրիւնէճէք էվրագ ու տէֆթարիրին իւճրէթը թապիխէսի, վէ մէզգիր տարիէ ագամբը իլէ ժանտարմա ալայը իչին քէզալիք պիր սէնէ զարֆընտա թէճլիտ ու թամիր օլընաճագ տէֆթարիր վէ միւսէվվիտաթ վէ սարիէնին իւճրէթը թէճլիտկէ ու թամիրկէսի՝ պու քէրրէ մէվգբի միւնագասայա գօնբլուբղընտան, թալիպ օլանլարը՝ իշպու մայիսին 25ինճի ճուամա էրթէսի կիւնիւնէ հեր ճուամա էրթէսի կիւնիւնէ հեր ճուամա էրթէսի վէ բէնճէնպհկ կիւնիւրի տարէէ մէզգիւրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընը։

24 մայիս 308

ԲՔՅԹՎԱԾԵ ԱԼԹՕՐԱԱԲ

ԲՕՍԹԱՆ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսասատեթլե Իսքյնտէրիյէ վէ Սուրբա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթանը.

Ֆէնարիկօ գարատէր թ-հրը գօմանասքանա Բրէնս Ագպաս նամ վաբօր 1500 թօնելաթա համանլըսինտէ էվ 300 գարիկը գուվէթինտա օլարագ ալալիանկա յունիսին 8ինճի բարբէնարին կիւնիւ էզլընճէն ուռբա ալաֆր. սաաթ 4տե տէրսասատեթին հարաքեթլե ԶԱՆԳԱԳԱՆ ԵՒ ԲԱՅԻՐ վէ ԲԻԼԼԷՅ ազրալարագ բաղաղ սապաստլարը 3 1/2 կիլոմետր ԻՍՊԵՆՏԵՐԻՆԵՏԵ մանավանլեթի իտեճեք տիր.

Սօրեաս պիլիճէլերի ֆամիլեսմա վէ կիսիզ էնճէ ալընաբղրա, թէնգիզ ֆէնարլա ֆիւսուրլա գալանաբ.

Վաբօրատա պիրինճի սընֆի սուրբա թագրէ, պանես օտաղը, տէքքէ վէ իրամէնճի գասընը վար տրը.

Սենե բօսթան մէգգիւրէնին ԻՍՊԵՆՏԵՐԻՆԵՏԵ անն հեր չաբշէնպէհ սապաստրը հարեքեթ ի-տան Պէրնիէրիւ Շամ վաբօրլարը տօղուս ենՆ.ՅԻ սապաստ հարեքեթ իտատա ԻՍՊԵՆՏԵՐԻՆԵՏԵՆ 44 սաաթատա ՊէՅՐՈՒԹԻ վաբլ օլարբ, վէ ԹԱՐԱԳԱՆԱ, ՄԷՔՐԻՆ վէ ԻՍՊԵՆՏԵՐԻՆԵՏԵ սապաստ Բուրգալ մէգգիւրէնա Գբբէզբ սէնդրլէ բաշէ-յէն վաբօրլարը հեր ճուամա կիւնիւ Պէյնաբլ բաղաբա չանիմաղընի միւսասէլեթիտան տօղրա Սիէվիլյանեն հարեքեթլե, ձիատ, Սուաբիմ, Մասուտա, Հիւսէյյան վէ Ամեն իրեքեթլերինե ուղրաբ։

Եղնու, մալ վէ էմանեթ եիբելեմէյէ բ.ԹէյԷՆԷՐ Սթամպօլտա Էմին Էօնինտան վէբբրիս պաղչատա ՆԵՆ Վալիտէ խանընտա գում բանանի մէգգիւրէնը ՄԷՆԻՆԵՏԵՆԻՆ միւրաճաաթ իթմէլի մէրլերբ.

Իշպու ՄԷՆԻՆԵՏԵՆԻՆ պէհէլի Մէրբրբ դիր միւմիվի բօսթա իտարէսինէ թէէտիսի օլընմագ իւզրէ բօսթա բօսլիպալարը (Մանասբ-Բօսթ) տաբիր իթմ իտեբ.

Հեր գընբէ ճօնաա Ուլիսն Գէյօղլանտա Նօղաս եղաստ 170 եուսէկ դաս մահալատ Մ. Մ. բրանտա Գաւգ վէ եվլասգ տէՆԵՆԻՆԵՏԵՆ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

ԱՆԹԻԲԻՐԻՆ ԷՖԵՐՎԷՍԱՆՈՒ

ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼ

Էնվան աղրը, պաղ աղրբը վէ տենիլ թուրմանա գարբը ըսրարբը պիր իլաճ տրը։ ԻՆՖԼՈՒԷՆՏԱ վէ ՏԱՆՍ ԱԼԹԱՄԱՏԸ՝ տաբի տեֆ իտեբ։

Պա. իլաճան իսթիմալնեան հայալ օլան գապա էեֆ աղրբը վէ եիւբեք պաուլանթբը կիպ ֆենալգէյալը տեֆ իթմէքը իչիւն մէզգիւբ իլաճա ԱՍԻՏ ԳԱՐՕՆԻՖ գամմալը։ Բարիզատ ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼ, վէ ԳՈՒՄԲ. վէ եեգամանէլէրտե։

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՖԻԼԱՆՍԷՔ

ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԷՆ 1891 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Ապիսէթ վէ ավտէթտէ Հավը իսքէլեսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղրուտան տօղրուլա իմրաի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՕԼ

Հեր բազար Լօնտրատան հարեքելի իտէր։ Հեր ճուամա էրթէսի ագչամ ալաֆր. սաաթ 4տէ Մարսիլեատան հարեքելիլե դեկտ. Ցտէն իլիպարէն Բիրբ, Իզմիր, Զանագ Գալե, Սթամպոլ թարիգիլլե, վէ դեկ. 12տէն իլիպարէն Գալամաթա, Շերա, Զանագ Գալե, Սթամպոլթարիգիլլե կկտէր։ Իզմիրտե Սուրբա խասթը բօսթա վաբօրլարբյա թէեատիւթ վուգու պուլուր։

Հեր բէնճէնպհկ ագչամ սաաթ 4տէ Սթամպոլտան Մարսիլեա, Հավը վէ Լօնտրայա հարեքելի իտէր։ Դեկ. 31տէն իլիպարէն պիր հաֆթա Զանագ Գալե, Իզմիր վէ Բիրբ թարիգիլլե, վէ դեկտեմբեր 24տէն իլիպարէն օ պիր հաֆթա տա Զանագ Գալե վէ Շերա վէ Գալամաթա թարիգիլլե կկտէր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բօսթա վաբօրլարը իլէ տօղրու սէֆէր։

Հեր 15 կիւնտէ պիր բէրբէ ճուամա էրթէսի ագչամ Սթամպոլտան հարեքելի իտէր, վէ կէրէք ազիմլեմտէ վէ կէրէք ավտէթտէ Սամսուն, Ֆիրասոն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքելելերինէ, վէ պարը մէճապուրի սուրբեթտէ իտնեե, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպոլու իսքելելերինէ ուղրաբ։ Պաթումա վէ ԸՍթամպոլա չարշէնպհկ սապահլարը մուվասլելի իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիւրուտ իտէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հեր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունը։

Սալը սապահ Տէրսասատեթտէն հարեքելի իտէր, վէ չարշէնպհկ ագչամը Օտէսայա վասլ օլուր։ Օտէսատան ճուամա էրթէսի ագչամը հարեքելի իտուպ, բազար էրթէսի սապահը Տէրսասատեթ միւվասլելի իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Մէսաժէրի Մարիթիմ գումբանեասը՝ Սթամպօլտան Մարսիլեա իւճբելերինի պէրվէհհը աթի թէնգիլ իթմիչ տիր։ 1ինճի մէվգի՝ եէմէքլի 225 ֆր. Ուշաղլար՝ եէմէքլի 112½ ֆր. Կիվերթէ՝ եէմէքսիզ 60 ֆր.

Քէզա Մարսիլիա վէ Լիօնտա թէվագուֆ իտեպիլմէք իւզրէ Սթամպուլտան Բարիզէ գատար տօղրու պիլեթին ֆիյաթը 250 ֆրանգ տրը։

ՖԱՆԷԼԱ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԳԻՐԱՏԵՐԼԷՐ

—

Վ. Ալանեան ալիրատէրլէր՝ Քիւրքճի խանընտա 26 նօմէրօլու մահալատ թէէսիս էյլէմիչ օլարգլարը տօգումախանէտ իմալ էյլէտիբլերի ֆանէլա կէօմլէքլերի ենէ Քիւրքճի խանընտա նօմէրօ 15 մաղազատա եաֆօտ Պաղչէ գաբուսընտա կէօմրիւք սրբասընտա Ն՝ 44 մաղազատա հէմ թօբատան վէ հէմ բէրաքէնտ ֆիրուխթ էյլէմէքտէ օլարգլարընը բաղպէթլու է համմէ իլան իտէրլեր։

Մէկքիւր ֆանէլարը՝ կէրէք ուճուզլարը, կէրէք տայանբգլարը վէ կէրէք նէֆասէթի՝ եվրօբատան կէլմէ ֆանէլարա ֆաիգ օլարընա միւրաճաաթ իտէճէք միւշթէրիլերին գանի օլաճաղընտա հիչ չիպսէ եօգ տրը։

Գատընլար իչիւն միսօլգ վէ ֆանէլա կէօմլէքլեր, երբէքլեր իչիւն քէզա ֆանէլա կէօմլէքլեր վէ իշ տօնլարը վէ չօճուգլար իչիւն տախ կէօմլէքլեր՝ խթէնիլէն գալընընգտա օլմագ իւզրէ ֆիրուխթ օլընմագտա տրը։

Էօյլիս իւէ եարբմագ իւզրէ սրբարբյաթ տախ գապուլ օլընը։
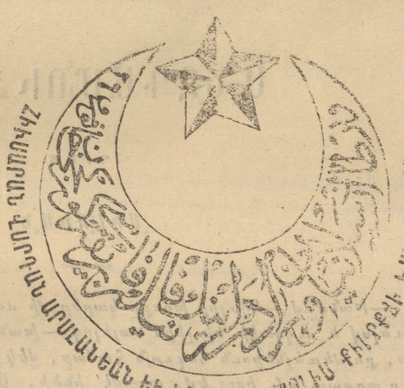
